Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه

|||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم : انساني سرکس

لیکوال : محمود نظري

کمپوز : خپله لیکوال

چاپ شمیر :۱۰۰۰

خپرندوی...... :

چاپ نېټه...... :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خنداوي او دا ژړاوي

ځينې کره کتونکي پر دې چې ګونديې له جلا هيوادی سره زموږ ادبي زيږنديیې ورو ورو له خپلې شا ته پرې اېښې ټولنې سره واټن پيدا کوي او پردی کېږي ځکه زيږندويانو يې اړوند چاپيريال او تشيال(فضا) له لاسه ورکړي او له بلې خوا يې ځنګه چې د اړونديې نوي ټولنې هغه هم لا پوره نه دي را خپل کړي، نو د کوم نوي رنګ و خوند هيله تري هم نه شي کېدای خو خبره داسې نه ده ، هغو چې تر جلا هيوادی له مخه د ليکوالي ازمېښتونه او بيا نوښتونه تر سره کړی ، يا په بله وينا د هماغې خپلې ټولنې د ژوند و ژواک تر سيوري لاندې يې پنځونې کړې او د زړه او ذهن مراندې يې ورسره لاهماغسې ټينګې او ترينګې پاتې دې، نو هرومرو يې نوې هستونې هم له خپل ټولنيز چاپيريال او تشياله اوبه څښي او کوم هنري يا تخنيکي ادلون بدلون پکې هم سترګې غړوي د پرديوالي زيږنده نه ، بلکې د پرمختيايې يون ځلندويې يې کوي، هغه هم په کوربه هيواد و کې څه نا څه د څو کلن هوسا او بسيا ژوند و ژواک او پرمختلي اکر بکر له برکته . که څه هم په سيده ډول يې لا له ادبي او فرهنګي پر مختګونو څخه پوره اغېزمن او برخمن شوي نه دي.

هو ، هغه کوږت تنکي کهول چې يا به کمکي منګ کې له خپلو اړونداو سره را کډوال شوي او يا هم راوروسته نړی ته راغلي او د مور او پلار يا بل خواخوږي په روزنه او هڅونه يې ليکوالی ته ملا تړلې، اړينه نه ده چې د خپل پلرني او مورني ټاټوبي ټولنيز اوفرهنګي تشيال را خپل کړاي شي او په دې ډول يې د هغو کره کتونکيو ورمند(قضاوت) رښتيا نه موندلاي شي.

زموږافغاني او بيا پښتني ټولنې له وروستيو دوه � دوه نيمو انقلابي، جهادي اړ دوړ سره له څو پېړييزو درنو خويونو څخه دومره سخت بوږن خوړلي چې نوريې د تل لپاره خوب له سترګو تښتېدلي او د يوه بېساري خوځون او اوښتون څپاند ا باسين پر مخه اخېستي، تر دې چې نه يوازې پخواني ليکوال او فرهنګيالان يې زيات هڅانده او بهانده کړی ، بلکې ډير کم زده کړي او يا د بېلا بېلو څانګو والا يې هم ليکوالی او ان شعرو شاعری ته راهڅولي او د جلا وطنی په لومړی لسيزه کې يې ډير څه پر خپل فرهنګ او ادب پيرزو کړي چې که څه هم له تخنيکي هنري پلوه ډيري په ټيټه کچه راځي، خو له ژب- انديز پلوه يې د خپلې جنګ و جهل وجنايت ځپلې ټولنې د دردونو او کړاوونو پوره انځور ګري کړې او ورو ورو يې ژبه ښکلاييزه جوله هم يوه بشپړتيا يې بهير ته راګډيږي.

محمود نظري له هماغو لومړيو ليکوالو او بيا ځوان طنز کښونکيو څخه دي چې لږ تر لږه يې د دغه په زړه پوري ادبي ځېل دوه ټولګه له جلا هېوادی له مخه په خپل ټاټوبي کې راهستولې او دا دی د دريمي دې ډيری برخه يې په جلا وطنې کې مينه والو ته وړاندې کېږي، که ارواښاد منان ملګري او کاتب پاخون چې په تيره لسيزه کې يې پر له پسې څو طنزيه ټولګې به پيښور کې وکښلې او خپرې کړي که پښتونخوا بهر ونه شميرونو په لوديځ مېشتو پښتو طنز ليکونکيو کې محمود نظري تر ميرزاعلم حميدي او خپل ورور واحد نظري را وروسته دريم پښتون دي چې د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلا وطن پښتو ادب د دغه نومېرلي ځيل يوه په زړه پوري او نوښتگرانه ټولگه را بشپړوي او چا پ ته يې سپاري. هسې خو نن سبا هر ادبي ځيل که داستان دی ، یا شعر ، نندارمه(ډرامه) ده یا فېلمنامه.... پر خپل خپل وار زموږ د وران ويجاړ هيواد او کړيدلي او کړولي ولس د تېرو خونړيو لسيزو په تيره د وروستۍ دې يوه ځلانده هېنداره ده چې د يوې ناسپېڅلې(کمونيستي، اخوان، ستمي) ټلوالې په منځته راتگ سره پکې د حجاج قطيبه ،چنگيز، هلاکو،گوډ تيمور، بابر، الغ بېگ،اورنگ و فرنگ دېپريو ناورينونه راغبرگ شول او لاتر اوسه يې پايله او پايڅوړ پاي ټکي نه دي موندلي.

زموږ ځوان طنز کښونکي په خپلو دغو پنځونکې هڅه کړي، هغه گرد ناورينونه، ناتارونه ، بدي ورځې او بدمرغي د هماغو لوبغاړو يو کړه را انځور کړی چې د ميلونونو ربړيدلو او کړيدلو رښتيني ښکارندويې او استازيدوني کوي هغه هم د ټوکو او ټکالو يا به بله وينا ترخو ملنډو او خنداوو، موسکاوو د زړه راکښو نکو ويبونو. گړنو. نغوتو،غړونو او زهرژلو پېښو او تېښو په ژبه يې له دې چې لوستونکي او اوريدونکي يې وار له واره رانغښتو تروو ترخو ته ځير شي ،لومړی يې بې والکه پر موسکا او خندا راولي او بيا وروسته وروسته يې هغه موسکا او خندا پر ژړا او خواخوږي ور بدلوي. دا د طنزوهغه کوډگري او جادوگري ده چې نور ادبي ځېلونه يې په ټول ښکلا ييز، نندارېزاو سندريز پرداز او راکښون سره سيالي نه شي کولای.

د محمود نظري ټول (۴۲) طنزونه يا په بله وينا طنزويه کيسې او افسانې په دواړو اړوندو تخنيکي ارونو پوره سمبالې دي او د خندا او موسکا توکي يې پکې بيا دومره راڅاي کړي لکه څومره چې د انتقاداو گوتنيوي زهر پکې اخښلي راخښلي دي . په دې لړ کې ژونی(حيواني) افساني

بيا په ځانگړي ډول ډيري زړه راکښونکې او نوښتگرانه دي.

هسې خو ښله هغې په پښتو نومهالي کيسه يې ادب کې د داسي افسانو څرک ډير لږ لگول کيږي او بيا د داسي طنزيه افسانو څرک چې تر بل هرې ادبي زيږندې او او ځيل زموږد وروسته پاتې ټولنې پرونيو او ننيو بد مرغيو ته په خورا اغېزمنه ټوگه گوته نيسي او را بر بنډوي يې .

لومړۍ بيگه يې چې (انساني سرکس)نومېږي او د ټولگې په پيل کې يې راوړې،له هره پلوه له خپل تشيال وچاپيرياله تومنه اخلي او لوبغاړي يې هم د خپلې ټولنې له بيلابيلو ځېښلواو ځېښناکگر پاړکو او پوړونو څخه را امرلي دي که يې څه هم په ښکار ه د ژويو او ځناوروځرمنې او يا ځيرې(ماسکونه) وراغوستي او له همدې کبله يې هم (انساني سرکس) نوم ورغوره کړي دی. دويمه(کشتی کج) افسانه يې له لنډون او کوټلتيا سره سره دومره په زړه پوري او خندوونکې ده چې ښايې زموږ په ټول طنزيه ادب کې بېساري وي.

ليکوال هرومرو د دغه طنز سو ژه د دې ځاي له تلويزوني خپرونو اخيستي خو تر انگريزي ټولني يې له خپلې هغې سره ډيره ښه اړخ لگوي او خپل لوستونکي او اوريدونکي په نااگاهانه ډول هغې خوا ته ورڅکوي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(دا بي بي سي لندن دي !)د ښاغلي نظري يوه بله نوښتگرانه ژوني افسانه ده چې منځوال لوبغاړي يې چونگښه ، مار او نولی (موش خرما) دي چې کټ مټ د افغاني ټولنې انحورگري او ښکارندويي کوي او بيا دا چې څنگه يې چوپه خوله ډيري د يوه يوازيني زورواک څخه وړاندې سره يوخوله او يو لاس کيږي را پرځوي يې او زور او ظلم ته يې د تل لپاره د پای ټکی ږدي.

په دې لړ کې ټولواکمنې(امپراتوري) نومې افسانه بيا پر يو سرچپه پايله پای ته رسي او هغه هم د يوه سپرلم(روبا) په بېخرته چل ول او چاپلوسۍ د شرمښ واکمني نوره هم پراختيا مومي او ټولواکمنۍ ته رسېږي.

نوري لنډي لنډې ژونې افسانې يې بيا څه نا څه پېلامي (سمبوليک) رنگ لري او په دې توگه د هرې هغې ټولنې له تشيال سره اړخ لگولای شي چې له افغاني ټولنې سره د ډيرو اړخونو له پلوه ورتوالي لري.

د ځوان نظري د قلم له تيرې او غوځنده ژبې څخه د ټولنيزو او سياسي نا خوالو هيڅ لوبغاړي نه دی پاتې نه يې پر هيواد مشر اړي کړې، نه پر وزير.ښاروال او نورو جگپوړو چارواکوکارمندانو او پوليسو، هم يې دجهادي مشر سابه پر مالگه کړي او هم يې د اړوندو ټوپکيانو،د ناوړو ولسي دودونو او انساني ضد ناخوالوچاروال يې هم تر سياسي هغو کم شرمولي نه دي او کله چې له کندهاره د کراچۍ خوا ته کډوال کيږي.په خورا نوښتگرانه توگه د خپلو انتقادي او رسواگرو ظنزونو له افغاني لوبغاړو سره پاکستاني هغه هم را ِنغاړي لکه واخلې په (د ځغاستې ملي سيالۍ)،(خوش خدمتي) او داسي نورو کې خو دغلته يې له کښلو بېلگو څخه (وړاندوينه) له هغه په زړه پوري او ډېر خندونکو کوشنيو طنزونو څخه گڼل کيږي چې په نړيواله کچه پکي د کوربه هيواد د سرکاري اډانې کرغېړنترين استازي (پوليس) د اتلوالۍ تر پوړۍ رسوي او د اړوند مدال جوگه کوي يې (د ځغاستې په ملي سيالۍ) کې يې بيا همدغه ساتنديه ځواک(!) د اتلولۍ په دربيم دريځ کې راوستې چې پوره دليل يې هم ورسره و ړاندې کړي دي.

له داستاني پلوه هم د نظري پوره هڅه کړې لکه له تلوسو،ترينگلتياوو يا غوټو اچولو څخه تر وسې وسې کار اخېستنه او تر ستونځ (اوج) يې رسونه، بيرته پرانېستنه او يو نابېره او زړه راکښونکې پايلې ته يې ور سيخونه چې په دې لړ کې يې ډيري ښايسته بيلگې نېښ لکی وزمه پايلي راخپلوي له متني کچې له پلوه يې هر گوره ډېر طنزونه د لنډ داستان ځانگړتيا نه را پوره کوي بلکې د ادبي ټوټو غونډې له مخ نيم زيات تېري نه کوي چې داستانکي

نوم بيا هم ورکولای شو(Short-short story)

او يوه نيمه بېلگه يې چې د ټوکو بڼه لري ، په يوه دوو پراگرافو کې را کوټلي شوي دي ، که څه هم نن سبا د عادي لنډ داستان دوديزه کچه هم تر پنځو زرو وييونو څو برابره لويه شوې او را کوشنۍ شوې ده او څه پکې ډېر پاموړ گرځېدلي و هغه پر له پسې ترنيگلتيا او ځنډ وځنډ يا تلوسه او پيغام ښندې او ورسره ورسره راکښونکې پايله ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سکالوو(سوژو) له پلوه هم د ښاغلي ليکوال نوښتگرانه ځانگړتياوي او بيا هغو ته طنزو خندا ژبه ورکول د ده د لوړ استعداد او وړتيا ښکارندويي کوي اوله دې سره يې د ژوند اند او لوړ واند(تخيل). دلته کيدای شي يوه نيمه پېښه يا ټوکه يې يو مخيز ډول له خپلو موندنو او رابرسيرونو څخه نه وي . خو چې ده ورته کومه څرگنديزه او انځوريزه جامه او جوله وربښلې ،د هيڅ راز بيا ځلی(تکرار) ورڅم تورم تري نه ننگيرل کېږي.

ژبنی جوله يې هم ښايسته ډيره زما تر لارښود او سمون سره سمه د يوې- کره ليکنی پښتو ښکارندويې کوي د ځانگړې طنزيه وييپانگي ځيني دود پارسي پور وييونه مې هم لړو ډير ور پښتو کړل لکه تبسم، لبخند(موسکا) ريشخند يا پسخند(خندي) ، وقي (پوخ پتير)، يا انگينومونه (طبيعي اصوات) لکه د مار پښ (پښهار) د خره هنگا د سپي غپا د ډول اواز لکه تک ډم ډم او همداسې پسې پاروني(هيجاني) چيغې يا غړونه لکه اخ، اوخ يا تحسيني وييونه لکه واوا. وه وه او نور دراخله.

خو په ټولنيز او پرتليز ډول د ښاغلي نظري پښتو ليکلار تر ډيرو نره او کره ده لويه ښيگڼه يې هم بيا دا چې په دغه اړه د هيڅ راز لارښووني له مننې سرنه غړوي او هغه د خپلې طنزيه ليکوالی لپاره گټورې او ارزښتمني بولې يا په بله وينا د جولې او منځپانگې تر منځ ديالکتيکي تړاوته ارزښت ورکوي.

زه پوره ډاډ او بيا باور لرم چې زموږ دغه ځوان طنز ليکونکي په خپلو راتلونکيو زيږندو وييو او هستونوکې د ژب- ښکلاييز او ژب-انديز او بيا تخنيکي اړخ له پلوه پر لا نويو اومېښتونو او نوښتونو لاسبري وومې او لا ستري برياوې يې به برخه شي او همدې هيله يې پر ارزونه بس راوړم.

پوهاند دوکتور م.ا.زيار

اکسفورد مارچ ۲۰۰۳

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

انساني سرکس زما د طنزونو درېیمه ټولګه ده چې د پښتو ادبیاتو مینه والو ته یې په ډېره مینه وړاندي کوم ، دا ټولکه دوې برخې لري لومړی برخه یې هغه طنزونه دي چې ددویمي ټولګې وروسته لیکل شوي اوتر اوسه نه دي خپاره شوي او دویمه برخه یې هغه طنزونه دي چې د ډېرو مینه والو په غوښتنه د لومړي ټولګې(د څوکۍ خوند او دویمي ټولګې (سر خلاص که!) نه غوره شوي دي.

هڅه شوي چې د مروجو لغاتو تر څنګ معیاري وییونه هم ورسره ولیکل شي.

دلته غوارم ډېر لږ پر طنز چې څه شي دي رڼا واچوم:

د طنز مبنا شوخي او خندا ده خو خندا یې د خوشالۍ خندا نه ده دا خندا جدي ، ترخه او درونکي ده. هر طنز خندا لري خو هره خندا لرونکي لیکنه طنز نه دی ممکن هجو ، هزل یا ټوکه وي.

هجو: د شخصي غرض له مخي د عیبونو او نواقصو مسخره کولوته وایي ، چې هدف یې تحقیر او تنبه ده. هجو د مدح ضد مانا لري.

هزل: د تفریح او خوند لپاره په ډېره محدوده ځانګړي توګه ډېره رکیکه شوخي ته وایي. هزل د جد ضد مانا لري.

ټوکه : ټوکه په نامحدوده او عمومي سطح یوې منځ مهالي شوخي ته وایي چې هدف یې یوازي خوشالي او خندا ده ،د دې هدف لپاره د هري وسیلې څخه کار اخلي ،نو هدف یې هغه وسیله ده .

طنز: طنز په عمومي توګه د عیبونو او نقصونو بیان په خندا لرونکي ډول دي چې هدف یې د موضوع تحقیر او تنبه ده. د طنز وسیله اوهدف یو له بله څخه زماني واټن لري .طنز امکان لري خندا ونه لري یوازي موسکا ولري خو دا خندا او موسکا د خوشالۍ خندا نه وي دا خندا ترخه ،تاثیرناکه او دردناکه وي خندا یې زهرژلي خو اغیزمنه وي، یا به بله وینا ټولنیز غرض لرونکې هجو ته هم طنز ویلای شو.

د هزل او ټوکې خندا خوشالونکي خو دهجو او طنز خندا ځورونکي ده.

دطنز لیکونکي قلم د جراحي چاړه ده نه سرېي وژونکي چاړه .ارام بښونکي او سلامتي راوړنکي وي.

د ټوکو په اوریدو به شاید کټ کټ وخاندو خو د طنز په پوهیدو سره شاید وژاړو.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چیري په دې ټولګې کې فني ، ګرامري اوچاپي تیروتنو او غلطیو سره مخامخ شي چې البته بې شمیره دي ما وبښئ البته د امکان په صورت کې

په درنښت

پوهنمل محمود نظري

لندن ۲۰۰۳

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انساني سرکس

دسرکس د ژویو غونډه هم لکه د انسانانو پر دسترخوان پیل شوه. لومړی پیل وویل:

عجب بد روږدي شوي یو، انسان چې جیب ته لاس کړي زموږ پښې په تخنیدو شي او بې اختیاره نڅاه پیل کړو.پښې ،لاسونه ،لکۍ اوسر مو دېخوا هاخوا کیږي او سوچ کوو چې کومه ورسته کېله یا تر وخت تیر چاکلیټ راکوي. موږ هم لکه ځینو انسانانو چې د هغو سترګې دشتمنو په پورتنیو جیبونو او زموږ سترګې لاندینیو جیبونو کې وي.

زمري د یو امرانه ټوخي وروسته د تایید په ډول سروښوراوه او ویې ویل:

-مخکې به چې چا پر بریتو لاس تیر کړ ما هغه کله ژوندی پرېښودی خو اوس که مې انسانان تر لکۍ هم ونیسي ولاکه سترګې لا ور پورته کړم. انسانان یو متل لري چې وایي : شوله ات را بخور پرده ات را بکو!

څه بد کار دی ، دې ته برګ هغه ته برګ...

پړانګ د چوک چوک په ویلو په افسوس سره وویل :

-عجبه زمانه شوه! توبه توبه (پزه یې پرمځکه تیره کړه) او زیاته یې کړه، موږ د انسانانو مریيان شو....!

د غونډې ګډونوال هم په توبه ایستلو شول .چا پزه پر خاورو موښله او چا لکۍ پر خاورو لړله پر مخ او پزه یې شیندله.

سپي چې سر یې په کاسه کې پټ او شړپی یې جوړ کړی وو سر را پورته کړ او ویې ویل:

-توبه ، توبه انسانان چې ځان ته اشرف المخلوقات وایي لا د نورو اقتصادي مرستو ته نڅیږي او مریيتوب یې کوي خو هغو بیا موږ په یوه چاکلیټ او یوې کېلې نڅوي، خیر دا به هم تیر شي دهري تیارې پسې روښنایي ده .

آس تر یوې شینا وروسته ځان و څنډی او ویې ویل:

د خداې لپاره د ژویو نوم مه بدوی ، موږ د دوی د خوشالۍ لپاره نڅیږو ، دا وروستې کېلې او کلک چاکلټونه زموږ د خوړو توکې دي خو انسانان د نورو د ژړ ولو په پار د بل ډول ته نڅیږي(له ډیري غوسې یې درې واري غاړه وښوروله)

وزې چې تر اوسه یې شخوند واهه خپله کوسه ږیره یې وښوروله. بع بع یې کړل او ویې ویل:

-زه دآس صیب خبري تاییدوم نه د دې په خاطر چې دواړه په یوه ګوند کې یو .زه انسان نه یم چې باید هرومرو د ګوندي ملګري درواغ تایید کړم (یو په غټ سر سپین درواغ وایي چې شودي توري دي او هغه بل چې ولاړ شي په بې شرمي وایي په خدای توري دي) خو زه له حقه نه تیریږم ،دا کېلې او چاکلټونه زموږ د خوراک یوه برخه ده چې انسانان هغه په ټوک ټوک راکوي . خبر شوي به یاست چې په کوم ځاې کې د ژویو خوراک یو اشرف المخلوقات د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلو بچیانو د نس مړولو لپاره کورته یوړ، نو هغه وو چې حیوانات له لوږې مړه شول او د هغه اشرف المخلوقات بچي د وروستو خوړو له کبله په نس ناسته اخته شول دا چې اشرف المخلوقات حق په سمه نه ورکوي نو خود به موږ ورته نخیږو...

موږک څو واري پزه وکښله او لکه پوخ سیاستمدار یو ګام مخکي ته شو او بیا دوه ګامه تر شا ولاړ او ویې ویل:

دا زړې ببولالې دي حق نه ورکول کیږي حق اخیستل کیږي زه خپل حق د غاښو په زور اخلم نه چا ته نڅاه کوم او نه چا ته ټیټیږم.

کوږ چې ژبه یې پر شونډو را کښله وویل:

-ته او خداي دا سر او لکۍ ښورول نو نخیدل دي؟ دوي سوچ کوي موږ نخیږو له اره (اصله) دا ورزش دی.

ټوله په خندا شول

مار په ښهار سره وویل:

ږغ مه لرئ دا سیاست دی تاسو خپل سپورت کوئ.

اوښ خپله شخه غاړه څو واري اوږده کړه او ویي ویل:

اشرف المخلوقات خورا ساده دي که موږ د دوی پېښې وکړو دوی خاندي، موږ په دوی رشخند وهو خو دوی له خندا تک شنه شي باید وژاړي...

پیشو چې مخ یې په لاسو پریولي داسې یې وویل:

موږ چې پر دوو پښو ودریږو ، دوي ته خندا ورځي ، که په ډکه خوله خبري وکړو ، یاپه نا پوهي کې ځان تر ټولو پوه وبولو . دوه پشته پر بایسکل سپاره شو...

پیشو زیاته کړه: هغه ورځ له پروګرام سره سم په ترلو سترګو تر شا تلم خو دوي دومره وخندل چې نژدي وو ځیني سکته وکړي. ما ته د دوی په خندا داسې خندا راغله چې بې اختیاره له شا له خوا ږغ را څخه وشو او تښتیدم.

پیلمرغ چې لا تر اوسه یې پزه پر مځکه کښله سر را پورته کړ او د یوه اوږده ټوخي وروسته یې وویل:

دا ښه کار نه دی چې د سرکس فضا دي ککړه کړه دا لوشه (خاصیت) دي انساني ګڼم.نورو ژویو هم د پیلمرغ دا خبره تایید کړه.

نولی (موشخرما) وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ماته لا ترمخه خاينه برېښيده څکه له انسانانو سره ډيره راشه درشه لري او هر وخت لکۍ ورته ښوروي ان وايي ځيني خلک هغه په کورو کې ساتي!

سپي د دي په خاطر چې دی هم را ښکيل نه شي موضوع يې بلي خواته واړوله او ويي ويل:

دې اشرف المخلوقاتو خپل د کمون اوليه ژوند هير کړی دی دا ټوله د بيزو له لاسه!

ټولو ځناورو بيزو ته بد بد وکتل.

بيزو په غوسه سپي ته وويل:ما څه کړی دي !

سپي ورو ورته وويل:

ولې داروين درواغجن درته ښکاري؟

بيزو سر وگراوه او ويي ويل: خير يوه گناه مو نيکونو وکړه!

او د دستر خوان له يوې خوا نه يې ټوپ کړ او له خندا تکه شنه شوه او ويي ويل:

دا ځوانان مو ليدلي دي چې د نوي پتلانه پايڅې پرې کړي اوبيايې واغوندي او ځينې انجونې بيا د پتلانه يو نا مناسب ځاى سورى کړي او د ځينو بيا پتلونونه په ښوکې

پراته وي او څوک چې ورته وگوري گنهکاره کيږي، ځيني بيا دومره تنگ پتلون اغوندي چې توبه ،توبه چې زه ورته وگورم چې لا حيوان يم سترگې مې شرميږي خو ژر خپلي سترگې خلاصي کړم او د خپلي گرانې بيزو گی ياني ستاسو ورينداري سترگې ور بندي کړم چې خداي مه کړه هغه لکه ځيني انسانان بد لاري نه شي.

پيشو د بيزو خبرې پرې کړې او ويې ويل:

-دا خوی دي هم انساني دی ته هم غواړي د ژويو نوم بد کړي ،ته هم د هغو په خبرو اوړه اخښې، تا د هغو ی څخه زده کړي دي.

شتر مرغ چې د وزر لاندي دکوم شي پسې گرځيدی سر راپورته کړ او ويې ويل :

-که موږ په سر کس کښې يو بل خطا باسو يا په ځان او جهان د يو بد نيت سرې اکټ وکړو بيا دا انسانان د خندا شنه شنه کيږي او د ځان سره وايي: د غو ژويو دا ښه خويونه له موږ څخه زده کړي ، بلا کوي ، بلاکوي.

يږ سر وگراوه او ويې ويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دوی ځکه خاندي چې نورحیوانات د انسانانو په نوم و شرمیږي، نو ځانونو ته تسل ورکوي چې دا کارونه خو ژوي هم کوي ، بیایې په خندا خندا مخ زمري ته واړوه او ویې ویل:

-په یاد مو دي . هغه ورځ چې دوو انسانانو لکه موږ یو پر بل بریدونه کول یو بل یې په وینو سره کړي وو. نوموږ هم زموږ د کړو په پېښو کولو ځومره وخندله.

بیزو ته چې دا د انسانانو یو بل خپه کول او پرې دانګل ور په یاد شول ، د خندا له زوره یې پوخ وهه او د هغو د پېښو په کولو یې ټول ناست ژوي په خندا کړل.

وزې په خندا خندا وویل :

-هغه ورځ مو په یاد ده، چې هغه سړي ډوډۍ خوړله او په ډکه خوله یې خبري کولې د ډوډۍ بځرکې یې له خولې دېخوا هاخوا شندل کیدل.

هو. هو خندا داسې زور واخیست چې د خره هنګا چې دوی یې بهر غوښتل وا نه وریدل شوه چې خندا لږ ورو شول بیزو بیا د هغه سړي پېښې وکړي چې په ډکه خوله یې خبرې کولې او ویل یې ګوري ماښام دی (ګولې مه شام دی).

د بیزو په لیدو بیا ټوله ژوي په خندا شول. آس د خندا له زوره لوټکي وهلې او د او بو زمري بیا له خندا له زوره چکچکې کولې، د زرافې ګوله په ستوني کې بنده شوه او سترګې یې راوتلي وې او چونګښې ډوډۍ په ساه وواهله په دې وخت کې خر را ننوت او هک پک پاته شو نه پوهیده چې لومړي وخاندي او که خبره وپوښتي خو دا یې غوره وګڼله چې لومړي وخاندي او هغه و چې خر هم د خندا له زوره لوټکي پیل کړې نورو ژویو چې د خره لوټکي ولیدلي لا یې خندا زور واخیست . ګیدړي خپله لکۍ وښوروله او ویې ویل:

-هغه هلکان مو لیدلي چې انجونو ته خپله لکۍ ښوروي هیڅ چا ونه خندله خو خره بیا لوټکي کړي د یوي اوږدې خنداوروسته یې په خندا خندا وویل:

دا ځکه هلکانوکوځۍ پرینښي او انجونو سرونه خرېیلي دي! یو وار بیا ټول ژوي بیله خره په خندا شول او خره چې خپله د خندا ونډه بشپړه کړي وه نو خوراک یې پیل کړ خندا هغه وخت بیا زور واخیست چې خره هغه خواړه چې چونګښې هغه په ساه وهلي وه په مزه مزه بېله پوښتنې خوړل پیل کړل. چا د خندا له زوره لوټکي وهلې او چا خپلي بډوډې ټینګي نیولي وې. خو پیل لارغه لارغه(وقفه یې توګه) خندل ځکه بواسیر یې درلود او زمري یوازې موسکا کوله ځکه په دې ورستیو وختونو کې دزړه په ناروغي اخته شوي وو او ویرېدې چې خداي نا خواسته سکته ونه کړي.

سورلنډي(شغال) هم لږ خندل ځکه هغه سوزاک شوي وو او پیلمرغ ته دډېري خندا ټوخی ورغلی وو ،شرمښکی د ډېري خندا ځان لوند کړی وو ،پسه ته د ډېري خندا ژړا ورغلي وه او زار زار یې ژړل ،زرافه مرض خرابه کړې وه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله غاړه یې د مځکې او چت سره جنګوله خو اوښ بیا خپله غاړه ښې او کیڼې لورې له مځکې واهله او پیشو له ویرې ژر بهر ووتله. چې امنیت راغې. خره د ډېره خوراک څخه یو لوړ ټیغ ویست چې په اوریدو یې یو وار بیا د خندا انګازی د سرکس فضا ولړزول بیا لوټکې او پورته غورځیدل پیل شوه په دې ترڅ کې دوې کاسې او درې ګیلاسونه مات شول .چا بډوډې ټینګ نیولې وه، چا په خوله چا په زړه او چا تر شا لاس نیولی وو. پیلمرغ وټوخل او په لوړ ږغ یې وویل:

-شرم وکړي تاسو هم لکه ځیني انسانان د ناستې پاستې ادب هیر کړي دي د ګاونډې د جوړ او ناجوړ خیال نه ساتې هرهر خاندی، ټول چوپ شول خو خره چې تر اوسه چوپ وو یو وار بیا کټ کټ په خندا شو. پیلمرغ په غوسه ورته وویل :ته خو بیخي په شرم نه پوهیږې زه ستا ډیر خویونه انسانې ګنم

لکه په اور چې اوبه واچوې خر چوپ شو ځکه دا خبره په ژویو کې ډیر بد ګڼل کیدل.

تاووس چې د خندا له زوره یې ځان ببر کړی وو وریږدیدی او ځان یې را ټول کړ او ویې ویل:

موږ ته دا خویونه د سرکس امر را زده کړې دي چې د انسانانو کړه وړه تر سره کړو چې انسانان پرې وخاندې خو ځینو انسانانو ته د ژویو کړه وړه چا ورزده کړې دي؟

پینګوین چې سینه سینه کیدی کرار د راز په ټوګه یې دېخوا هاخوا وکتله او ټولو ته یې اشاره وکړه چې ده ته ور وړاندې شي او ورویې وویل:

-اوریدلي مې دي چې د امازون په ځنګلونو کې ژویو د خپلې خوشالۍ د پاره یو بیخ کس جوړ کړی او هلته انسانانو ته د ژویو کړه وړه ور زده کوي چې ژوې وخندوي!

ژویو یو بل ته سره وکتل او پینګوین ګوته په چولې خوله ونیوله او د تېښ په ویلوسره خپلو ځایونو ته خپاره شول.

د دې نه وروسته دسرکس ژویو د هغه انسانانو په لیدو چې له یو بل نه اوریدل او خبرې به یې کولې، بې سته او اجازې به په خوړو شول، په څلوروبه رهي وه،په ژوند کې به یې رښتیا نه ویل او ویل به یې زما د درواغو نه بد راځي. په لوړ ږغ به یې خبرې کولې...

نو د تېښ په ویلو به یې نورو ژویو ته په پسخند ویل: -امازون(یاني له امازون څخه را غلی دی)

هغه بل به ښه ور ته وکتل نو د تایید په ټوګه به یې ځواب ورکړ:

پوه شوم امازون!

لندن۱۳۹۸

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ولاکه زده کیږي

دوه تنه چې تر اوږدې لمنې لاندې یې پایڅې نه ښکاریدې تا به ویل چې بیخي یې پرتوګونه نه دي اغوستي اود غوړو اوږدو څڼو له منځه یې په رنجو توري سترګې سمې نه ښکاریدې د چوټو ونډې (تسمې) یې خلاصي وې اوله نشې ځنګیدل په یوه سلا کومندانی ته ننوتل او نیغ نیغ ودریدل

کومندان صیب چې پر دوو ګوتو چلم ته ناست و و او چرس یې تاوول او خمار وو په ډیر ربړ یې د سترګو له کونجو نه وکتل، راغلو دو تنو چې بې حرکته ولاړ وو پښې له مځکې ووهلې او سلام صیب په ویلو سره یې د ښي لاسونوشاوي پر تندي ونیولې (د عسکري سلام په څیر)

دې سلامي بولندوي(کومندان) صیب ته خورا خوند ورکړ نو د زړه له کومې یې له خولې ووتل:

ښه راغلاست! تاسو مې اوس جګتورنان کړاست بله میاشت مو هغه بل شی کوم چې زما یې ولاکه نوم زده کیږي!

ولاړو جګتورنانو په یوه ږغ وویل:

خدای دې غم مه راکوه باداره!

دواړو په خوشالۍ له کومنداني ووتل او نورو اندېوالانو ته یې ویل:

موږ جګتورنان شو او بله میاشت هغه بل شي کیږو زیاته.

او بې ډوله په نڅاه شول

کندهار ۱۹۹۴

وړاندوینه

له نویو کمپوټري وسیلو سره د جرایمو د مخنیوي تر نامه لاندي۱۵۴ هیوادو د پولیسو نړیوال کنفرانس د چورلند په مرکز ډاکو اباد کې جوړ شو او په دې چې د کوم هیواد پولیس د غلا تر پیښې و روسته خبریږي خبرې اترې او تجربې سره ردوبدل کېدې داسې هیوادونه هم وو چې د پولیسو بودجه د غلو له خوا ورکیده او داسې هیوادونه هم وو چې یو کال وروسته په سلسله مراتب په غلا خبریدل . خو پینځه هیوادونه په رومبي لیکه راغلل یو یې روس وو چې د غلا د پیښې څخه دوې ورځې او دوه ګړۍ او یوه دقیقه وروسته خبریدل، بل امریکا وه چې شل دقیقې او دوې ثانیې وروسته خبریدل دریېم هیواد جرمني و چې لس دقیقې او شل ثانیې وروسته خبریدل او څلورم جاپان چې د پېښې وروسته سمدستي خبریدل خو دی پر مخ تګ ته چې د پاکستان پولیس درې ورځې مخکې نه یوازې د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلا له پېښې څخه خبر وو بلکې د غلا ارزښت او وخت هم ورته څرګند وو ټول هک پک کړل او داېې لوی پر مختګ وګاڼه نو د کنفرانس لومړی افتخاري مدال یې و پاکستاني پلیسو ته ورکړ

کراچي ۱۹۹۷

د ځغاستې ملي سیالي

د کراچي له سهراب ګوټ څخه ترمهاجر کمپ پورې د پېنځه سوه کیلو متري له خنډ ه سره د ځغاستې یوه سیالی وه.

ړومبی تن یو افغان و چې له ډېرو منډو په خولولوند خېښت و او سا یې له ستړیا بنده بنده کېده په ترس او لرز یې وویل:

(کیسه بر را پسې دی) تر ټاکلې لیکې تیر شو ړومبی دریځ یې وګټه.

خلکو او د لوبې مینه والو په چکچکو د هغه هرکلی وکړ. لس- پنځلس ثانیې وروسته یو کیسه بر په داسي حال کې چې یو وار وار یې تر شا هم کتله په وارختایې ویل: پولیس را پسې دی او ما لا دستلاپ نه دی کړی په ویلو له ټاکلې لیکې تیر شو او دویم پوړ (مقام) یې وګټه.

حاضرینو په چکچکو بدرګه کړ . اود دریېم اتل لپاره یې سترګې سړک ته نیولې وې چې یو پولیس لیکې ته راورسید(چاي پاڼي دو) په ویلو له لیکې تیر شو د لوبې مینه وال هم د دریېم ګډون کوونکي په لیدو د ځغاستې په سیالی کې و ر ګډ شول

کراچي ۱۹۹۷،

تک ډم ډم تک...

سلام جان ټوله ورځ له دې دوتره(دفتر) هغه دوتر ته، له دې وزارت نه هغه وزارت ته ، له دې کوڅې هغې بلې کوڅې ته ډول(ډوهل) پر غاړه او لرګی په لاس ګرځېده را ګرځېده خو هیچا د ډول ړغ ترې نه وو اوریدلی...

هر دوتر ته چې ورشي د مامورینو خولې له خوشالی ویتې پاته شي چې ورپیا میله ده.

خو سلام جان دېخوا هاخوا وګوري سر وښوروي او بېله دې چې لرګی ډول ته وروړي، تندی یې کونځې کونځې شي او په غوسه له هغه دوتره راووځي او په بېړه بل دوتر ته ورشي له هغه هم همداسې بل ته...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوترو خلک هم د ډول د ږغ په ارمان کې پرېږدي. زه چې ډېر د اتڼ شوقي يم ، نوکله چې سلام جان ووينم و اتڼ ته مې هوا وشي اوبې اختياره مې وږې په ښوريدو شي، خو هغه ډول نه وهي

.نن مې سل زړونه يو کړل او پوښتنه مې ځيني وکړه:

-سلام جانه! دا ډول ولې نه ږغوې؟

سلام جان سترګې چوخې او تندی ګونځې کړ

او د يوه ستر راز په څير يې ورو راته وويل:

-دا ډول هغه وخت وهم چې کار د کاروړ (اهل) ته وسپارل شي!

ما ترې په تعجب وپوښتل:

-ولې اوس کار د کار وړ ته نه دی سپارل شوی؟

سلام جان ورو خپله خوله زما غوږ ته را نژدې کړه په داسې حال کې چې لاس يې د خولې له پاسه نيولی وو او سترګې يې رډې رډې راوتلې وې ، دېخوا هاخوا ته يې په څير څير کتل،په وزن سره وويل:

بيسواده پر څوکيو قرعه کشي کا

باسواده له بيکاري روز مزدوري کا

توپک سالاران د خلکو هدايت کا

پوهان له مجبوريت هجرت کا

ما په خوله ورسره د ډول نغمه واهله او سر مې ورسره ښوراوه:

تک دم دم تک، دم دم تک ،دم دم تک دم دم....

لندن۱۹۹۹

کشتي کج

د پړانګ او ملخ تر منځ د کج غيږه نيولو و روستی وار (رونډ) پيل شو تولو دا سوچ کاوه چې پړانګ ګټونکی دی نو له هم دې کبله به د پړانګ په هر غورځنګ د چکچکو ږغونه فضا ډکه کړه . پړانګ چې برا(حريف) يې ډېر ناتوانه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګڼه نو پر له پسې ټوپونه یې په ملخ پسې وهل چې ژر یې تر پښولاندي کړي . پړانګ دومره ټوپونه ووهل چې له ستړیا نه ستوني ستغ اوږد اوږد وغځید.

ملخ هم ټوپ کړل او پر تندي یې کیناست او د اتلانو جام یې وګټه .ځکه یو ټوپ یې پر سول (عقل) برابر سم او بې ښاخ(غرورّ) وواهه

لندن ۱۹۹۸

منته

ښوروا ورو وپټاټو ته چې د میلمنو په ورځ یې مرستې ته راغلی وو وویل:

منته!

پټاټو په یوه ترخه او شکمنه موسکا ځواب ورکړ:

هو ولا !

که د انسانانو له قصاب څخه وپوښتی چې ته هم ښه سړی یې همداسې نه ده ؟

هغه هرو مرو د پټاټو ځواب ورکوي

هو ولا! د انسان خدمت فرض دی (په خندا ډوله موسکا)

لندن ۱۹۹۹

پنچر مین

طالب:ولي دي ږیره خرېیلي ده؟

لاروی: صیب زه پنچر مین یم

طالب: وبښه،

خو اوس هغوی پوهیږي پام وکه چې بې مین دي نه کړی!

کندهار۱۹۹۵

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپکیان

یو چرسي بل ته په خندا خندا او خوشالۍ زیری ورکړ:

هغه دي بیا توپکیان راغلل!!!

دویم چرسي له خوشالۍ په ترپکو شو او ناري یې کړې :

وا وا د مور شیدې کندهار اوس کندهار شو

لندن ۱۹۹۸

وزې ته ښکنځل وکړه!

دلته ملا د حجرې مخې ته ولاړ وو او ډول وهونکی ته یې بد او رد ویل. هلته یو مسافر ناست و او شلومبې اووچه ډوډۍ یې خوړل او په دې چورت کې و چې هر چیرې چې ورشم همدا شلومبې دي ، تروې دي ، شناوې...

مسافر په عالمانه توګه ملا ته وویل :

-ملاصیب! ډول والا ته څه مه وایه وزې ته ښکنځل کوه که دا نه وای دنیا به سمه وای!

نه به ډول وای،نه به شلومبې وای

اوس باید وزې ته ښکنځل وکړو :چا یې ډول ، چا یې شلومبې ، چا یې ږیره ، چا یې غولانځه او چا یې لا لکۍ ټینګه نیولې ده

کندهار۱۹۹۷

دا بي بي سي لندن دی!

د چونګښو په یوه ډنډ کې آوازه خپره شوه چې د مار او موش خرما تر منځ جګړه شوی ده او په ترڅ کې یې تور مار مړ شوی دی. د دې آوازې په رسیدو سره په ډنډ کې اتڼونه ، نڅا ګانې پیل شوې . نجونو او ښځو لاسونه او پښې په نکریزو سره کړه او ټولو لکه اختر چې وي نوې کالي واغوستل او یو بل ته یې تبریکي ویل پیل شوه ځکه له تور مار نه چونګښې ډیرې په تنګ وې او هره ورځ به یې دوه � درې ژوندی تیرولې،نو د مشرانو د مشورې په اساس

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موشخرما ته سوغاتونه برابر شول او څو چونګښو ته دنده ورکړل شوه ، هغو دا ډالۍ پر سرو واخېستې او له ډم او ډول سره لکه ورا چې د ناوې پسې ځي د موشخرما د غار خواته رهي شول د موشخرما وه غار ته له رسيدو سره سم

د ژوندی دې وي زموږ ټولمنلي درناب موشخرما !

کامیابه او سر لوړه دې وي موشخرما !

مړ او ورک دې وي تک تور مار!

نارې او شعارونه يو د بل پسې په انقلابي ولولو بدرګه کېدې ، خو له غاره د موش خرما پر ځاې تک تور مار راووت او د غار مخې ته يې لټکه(کفچه) ووهله.

د مار په ليدو چونګښې لړ وارختا او تر شا شوې ، يوه ځوانه چونګښه چې د آزادو رسنيو د قانون په ارزښت شه پوه وه لږ څه مار ته نژدې شوه او ويې ويل:

داسې آوازې دي او ډيرو راديو ګانو يې هم پخلی کړي چې په جنګ کې ته که موشخرما مړ شوی ياست! نو هغه چې مړ شوی دی هغه خو به تاسو نه ياست؟

نورو چونګښو خپل دوه غوږونه دوه سوه کړي وو او په شکمنو سترګو يې يو بل ته کتل او دګوندې تور مار مړ وي دعاو ي يې کولې. خو تور مار ناړمې (سر ټنبه ګې) کوله او هم دا يې ويل:

-ما موشخرما مړه کړه!

دوه � درې نورې چونګښې د شاهدانو په توګه را مخې ته شوې ، هغوی شاهدي ورکړه چې بي بي سي هم دا خبر تاييد کړی دی، نو څرنګه وايې چې ته نه يې مړ!؟

يوې پېغلې احساساتي چونګښې نارې کړې : نوهرو مرو مار مړ دی !

يوه بله سپين سرې چونګښې کرار مار ته نژدې شوه او په شک سره يې مار ته ځير ځير وکتل او په اسويلي سره يې وپوښتل:

-رښتيا ووايه! موږ ستا اوريدلي دي ؟ په زاريو او ننواتو يې ما ر ته و ژړل:

-ګوره موږ ستا اوريدلي دي !

مار له ډيري غوسې پښهار شواو په غوسه يې سر له مځکې وواهه . مار چې سر راپورته کړ هغه نژدې چونګښو ضعف کړي وو او نورى په منډه وې . يوه زړه چونګښه چې نشه وه په سختي سره يې خپلې ستر ګې پرانيستې او ويې ويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ما چي په عمر در واغ نه دي ويلي قسم خورم چي ته مړ يې ولا!...

ددي ربښتيا ويونکي چونګښې په قسم سره د تښتيدولو چونګښو زړونه ډاډه شول او بيرته راستنې شوې د ښسده شوو چونګښو پر مخونو يې اوبه وشيندلې او بيا يې سنګر ونيوی . مار له دوی د سنګر نيولو نه لړ وارختا شو نری خولې يې پر تندي را ماتې شوې او په ژړاند ږغ يې وويل:

-لکه چي ما نه وينی؟

يوې متقاعدې وزيرې چونګښې له ليري نه ږغ کړل:

ته ښه سوچ وکړه ګوره ته به مړ يې موږ ستا اقرار غواړو !

تور مار له غوسې تک سور شوی وو غوښتل يې دا پخوانی وزيره ژوندی تيره کړي خو د بهرنيو خبريالانو په ليدو چې سند پرې ونه مومې چې ګواکې دی پر چونګښو زياتی کوي ،نو تر دې کاره تير شو ،چې د مجرمينو نړيوالې محکمې ته يې ور ونه پيژني. په اخير کې يوې ډلې چونګښو د دريو سره غزلې ويلې:

الله شاکوکو جان موږ ستا اوريدلې دي که يې منې که يې نه منې؟....

او اوقيان د فيصلې له پاره مخې ته ولاړ وه

يوه بله چونګښه مار ته نژدې شوه هغې غوښتل تور مار د مړ شوې مار له عکس سره پرتله کړي خو دا هم په ناپامې کې د مار لخوا تيره شوه دا هم چا ونه ليده

نورې چونګښې په خپل منځ کې په خبرو اخته وې چا ويل مړ دی! چا ويل نه دی مړ! چا، چا بيا ويل که مړ دی نو دا بيا څوک دی!

د يو بل د بسيايني په پار چا قسمونه اخېستل او چا لاسونه ښورول او شرطونه يې تړل. يوه کورناستې چونګښه چې د بلې چونګښې پر وړه سپره وه په لوړ ږغ يې نارې وهلې:

دا مار نه دی ! که مار وای تر اوسه به يې دوه درې ژوندی تيرې کړی وای!؟

د مار چې خيټه يې پړسيدلې وه د خبر يالانو د ډار نه ونې ته وخت او ځان يې تر ونې را تاو کړ يو تريخ ټيغ يې ويست.

هغه ځواني خبريالې چې دا د بي بي سي خبر يې ثبت کړی وو راغله پر چونګښو خوشالۍ ګډه شوه او په يوه سوبناکه ږغ يې نارې کړې:

ودې ليدل زموږ دې نه منل نو ر نو سر تمبه ګې پريږده او ومنه چې مړ يې!!!!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونګښو د ګوتنيوي په توګه يو بل ته لاسونه ښورول ګوره مړ دی خو دی ناځوانه يې نه مني

ځوانه چونګښه چې ډېره راپاريدلې وه نو په ببړه يې ټيپ ولګاوه:

دا بي بي سي لندن دی ، نړۍ دا وخت

..د زاړه ډم تر څنګ د موشخرما او تور مار تر منځ يوه خونړۍ جګړه پرون په دو بجو پيل شوه چې په هغه کې سپکې او درنې وسلې وکاريدلې او تر درو ګريو وروسته تور مار ترې تم او موشخرما يې غار په خپله ولکه کې راوست دا خبرآزادو منابعو هم تاييد کړي دي. ټولو چکچکي وکړئ او په يوه ږغ يې وويل:

-ودي ليدل!!!!

تور مار چې دا خبر واوريد نو بسيا شو او پر مځکه ولوييد،

نورو چونګښو د ځواني چونګښې شعارونه په يوه ږغ بدرګه کاوه:

ژوندی دي وي بي بي سي!

-ژوندي دي وي

او د موش خرما ډالۍ يې د بي بي سي هغه خبر نګار ته چې دا خبر يې ورکړی وو واستوله

لندن۱۹۹۹

ښکروره تاريخي بد نامي

سورلنډی (چغال) په ډېره ربړ سره يوه چرګه له کلي وتښتوله د کور ميرمني واويلا جوړه کړه:

هو خلکو! سورلنډي زما يو نيم چارک د هګۍ چرګه يوړه...

هلۍ د خدای دپاره...

سورلنډي چې دا ناري سورې واوريدې نو و دريد چرګه يې دوه �درې واري کښته پورته کړه خو هغه تر يو پاو زياته نه وه او چې يې ښه ورته وکتل د هګۍ چرګه هم نه وه بلکې چرګ و نو په پښېمانۍ بيرته را ستون او کلي خوا ته رهي شو په لارکې ګيدړې وليد او ږغ يې پر وکړ:

څه تښته! د کلي خلک در پسې راوتلي دي. سورلنډي ورته وويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته دا نارې او دا ښکروره درواغ نه اورې وايي يو چارک د هګيو چرګه...

لاهولا...دا دومره غټ د رواغ. زه ځم دا دوراغ رسوا کوم!

دګيدړې د دې کوچنۍ چرګ په ليدو نارې د خولې وبهيدلې په مات مخي يې سورلنډي ته وويل:

ساده سړيه!ما ته يې راکړه! زما په دوه چارکه منلې ده!

سورلنډي چرګه ګيدړې ته ورکړه او له توره يې ځان وژغوره او په ارامه وجدان د خپل غار خواته رهي شو او ګيدړې هم نيم پاو چرګ په دوه چارکه ومانه خو د کور د ميرمني يو يونيم چارک او د سورلنډي دوه چارکه احسان ور باندې شو . ګيدړې لا په خوړو پيل نه و کړی چې د کلي سپيان پسې راورسيدل او دومره يې وځغلوله چې درې چارکه يې تول(وزن) بايلی.

لندن۲۰۰۲

چونګ چونګ د فتح خان

د نړۍ د فيلوسفانو لومړۍ کنګره په ۱۹۹۸ کال کښې د ماګانا په تاريخي ښار کې جوړه شوه چې له ۱۴۵ هيوادونه ۱۹۵ تنو فيلوسفانو په کې ګډون کړې وو.

لومړی ځل وو چې داسې يوه ارزښتمنه غونډه جوړ بده چې هلته د پوهې خبرې کيدې د دې کنګرې بهير د سپوږمکۍ له خوا خپريده خو خلک د کريکټ د لوبې پر کتلو بوخت ول چې پر همدغه ورځ پيل کېده . په پرانېستونې (افتتاحه) غونډې کې د ماګاتا د ښار د خاورو خځلو (تنظيفاتو) رييس چې فيلوسفانه څيره يې درلوده د لوړو چارواکوپه استازيتوب داسې وويل:

ډيرو پوهو او د چينې د اوبو په څير پاکو فيلوسفانو! زموږ د ښه آب و هوا ښار ته ښه راغلاست. زه د چارواکو په استازې چې ټول د کريکټ لوبې ته تللي او زه يې چې د کريکټ سخت ليوال يم جبراً ستاسو چوپړ ته را ليږلی يم نو دا غونډه رسماً پيل وم.

د خاورو خځلو رييس د لړ چورت وروسته داسې اوږده کړه:

که څه هم موږ هم فيلوسفان يو او ډير ښه د عقل کارونه مو کړې دي لکه د کاناليزسيون او څښاک اوبوتر مځکې لاندې کانالونه سره ګډ شوي دي موږ له عقله کار واخيست او خلک مو په دې اوبو چې له ويتامينو ډکې دي روږدي (اموخته) کړي دي . فيلوسفانوژر د اوبو ګيلاسونه له مخي ليري کړل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیاېي له لږ چورت وروسته سره وګراوه او داسي یې پسې وغځوله:

د ښار د خځلو ټولول ډېر سخت او ګران کار دی خو اوس مو د عقل نه کار اخیستی دی.پرېږدو چې هغه وچ شي بیا باد هغه په ناپایه تشیال(لایتناهي فضا) کښې ورکوي (دبریالیتوب یوه خندا یې وکړه)

فیلوسفانوژر ماسکونه راویستله او خپلي پز ې یې وتړلې..

بیا یې لږ چورت وواهه او سر یې وګراوه او زیاته یې کړه موږ د عقل نه کار اخېستی دی د پکوالي درمل مو پیدا کړی:

فیلوسفانوژرقلمونه او کتابچې راویستلې.

.دي خولی ته ګوری! د خولی په سر کولوسره هیڅ څوک نه پوهیږي چې څوک یک او څوک نه دی او بیاېي یوه سوبمنه خندا وکړه

فیلوسفانوژرقلمونه او کتابچې له مخي لیری کړل

دی لا په همدي چورت کې وو او سر یې لا نه وو ګرولی،چې د فیلوسفانو د پر له پسې چکچکو په زور یې د خطابې له میزه لیري کړ. یو فیلسوف جګ شو او د اعتراض په توګه یې وویل:

کوربه هیواد دا حق نه لري زموږ وخت په اوتو بوتو ضایع کړي نورو هم دا وړاندیز ورسره تایید کړی.

د پرانیستوني وینا وروسته د کنګرې اصلي موضوع د فیلوسفانو د د کار پایله(نتجه) وه چې هریوه دیرش-پنځوس کاله زیار ګاللی ملي او نړیوالي پېښې یې څیړلي او سپړلي او د عقل خبري یې را بر سیره کړي دي نړیوالو ته د دي خبرو ډاګیزول او رسول پیل کړل.

لومړی د امریکا لوی فیلسوف مستر جان مان براون بلک وایت داسي خپله د عقل خبره وکړه:

خپل راز پټ ساته چا ته یې مه وایه!

موږ د عقل خبره را برسیره (کشف) کړی اوعملي کړي ده موږ هر ډول درسته(سلاح) جوړه کړې ده. خو چا ته نه وایو. خو نور هیوادونه که د یوې ګولۍ(مرمۍ) انځور هم وباسي بیا نو احساساتي شي او اعلان وکړي ! موږ پیدا کړه !

او هغه دی چې د ملګرو ملیتو د امنیت شورا استازي هغه هیواد د ستوني نیسي او انځو ر یې ور څیري کوي .

د امریکا د فیلسوف خبره په چکچکو سره تایید شوه، تر چکچکو و روسته ږغونه اویوه همهمه پورته شوه. د غونډې مشر وپوښتل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوک څه ویل غواړي ؟

یو فیلسوف وړاندیز وکړ چې ښاغلي فیلسوفان باید یوازي خپله د عقل خبره وکړي سرباري ځرګندونو ته اړتیا نشته ځکه دلته ټول فیلسوفان دي په موخه(مقصد) پوهيږي نورو هم دا وړاندیز تایید کړ.

بیا د روس فیلسوف پروفیسر یوري ګوري یوف پوف د تریبون شا ته راغی او خپل د عقل خبره یې چې د دیرشو کلنو ازموښتنو په پایله کې یې را برسیره کړی وه داسي ځرګنده کړه:

یا خپله زمری شه کنه یا د بل د درګا سپی شه کنه!

د پوف د عقل خبره په پر له پسې چکچکو تایید شوه.

او وا وا بیا ووایه ږغونه پورته کیده

نو پوف بیرته دا د عقل خبره را غبرګه کړه:

خپله زمری شه کنه یا د بل د درګا سپی شه کنه!

په دویمه ورځ لومړی د جاپان فیلسوف پروفیسر پان چوانګ چان چین چونګ خپل د عقل خبره داسي ځرګنده کړه :

و چا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې وو!

موږ اوس هغه پخوانی...

په پر پسې چکچکو یې په سر باري ځرګندونو څخه یې لاس پر سرکړ او ټولو دا د عقل خبره په یو ږغ را غبرګه کړه :

و هرچا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې وو.

وروسته د جرمني پروفیسر هال بال شمیت کورت د تریبون شا ته ودرید او تر یو لنډ ټوخي وروسته یې خپل د عقل خبره داسي ځرګنده کړه:

هر کار چې کوې مزد یې لومړی جوت کړه!

په واه واه سره دا د عقل خبره تایید شوه

د فیلوسفانو مخي ته ځانګړي غوزی (مخصوصي ګوشکۍ) چې د هر وینا وال خبرې یې په هم مهاله په ۱۵۴ ژوبو ژباړلې . خوځنګه چې ټول سره پوهیدل د غوږویو نه دومره کار نه اخیستل کیده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نورو هیوادو فیلوسفانو هم په خپل وار سره د عقل خبرې وکړې چې دومره په زړه پورې نه وې. چې همدا د افغانستان د فیلسوف وار راورسېد هغه د خپل نوم په اوږدولو بوخت وو چې نور فیلوسفان ګومان ونه کړي چې دی فیلسوف نه دی

نو الحاج پروفیسر پوهاند ډاکټر ماستر جان ګل جان خان قربان صاحب اخوند بیکار د پنځوس کلنو را بر سیره (کشف) کړې خبره داسې د نړیوالو غوږوته ورسوله :

که غواړې چې هوسا شې اې افغانه! کور پسې ایله که . وطن پسې ایله که ،خپلوان پسې ایله که ، د کور سامان پسې ایله که، چې څه لرې هغه ټول شیان پسې ایله که، چونګ چونګ د فتح خان (دا ټوله یې په یوه سا داسې وویل چې سترګې یې رډې راوتلي وې).

د چکچکو داسې پر له پسې شرپ شو تا به ویل چې سواره نظام پوځیان را روان دي او ټول فیلوسفان ودریدل او خپلي خولۍ یې پورته پورته غورځولې:

واه واه بیایې ووایه!

که غواړې...

بیا ټول فیلوسفان نیغ ودریدل او لکه کورس تکراروله یې

که غواړې...

د جاپان ،چین او کوریا فیلوسفان د چونګ چونګ په اوریدو په نڅاه شول او خپلي ملي نڅاه ګانې یې پیل کړې

دا د عقل خبره دټولو له خوا تایید او تر ټولو غوره د عقل خبره وګڼل شوه او جایزه یې و ګټله.

په جایزه کې پروفیسر بیکار ته د امریکا ویزه او د الوتکې ټکټ ورکول شو

پروفیسر بیکارچې د اجنت له شره خلاص شوی وو په داسې حال کې چې د سترګو یې د خوشالۍ اوښکې تویيدې ویزه او ټکټ مچ کړه او ببله دې چې د غونډې تر پایه پاته شي خپل لاسي بکس یې واخېست او د لاسو په ښورولو په منډه د بای بای په ویلو له تالاره ووت او سیده هوايي ډګر ته ولاړ.

اندونشیا۱۹۹٦

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمپوټري مشر

د راديو څخه مې د نوي حکومت د غړو لو نوي مشر نومونه واوريدل او په همدې سوچونو کې ويده شوم او ګېوډ خوب مې وليد چې يو ستانه(روحاني) شخصيت ته وايم چې ته دا زموږ د نوي کابينې وزيران پيژنې څرنګه خلک دي ؟

د تجارت راکړې ورکړې وزير څرنګه سړی دی؟

هغه راته وويل: هغه يو لوی او مښهور قمار باز دی!

زما د خولې نه د هوا هېښنده ړغ را پورته شو

دا د کورنيو چارو د کش او ګير وزير؟

هغه يو نومور غل او قاچاقبر دی !

زما د خولې بيا د هو هېښنده ړغ ووت.

او دا دماليې د چل او ول وزير؟

هغه يو خراباتي سړی دی !

همداسې د نورو ټولو وزيرانو پوښتنه مې ځيني وکړه زما هوو ورسره روان وو په پای کې مې د نوی مشر په اړه پوښتنه ځيني وکړه.

ستانه سر وښوراوه . شونډې يې بوځې کړې او راته يې وويل: دا نه پيژنم ، نه يې پلار څرګند دی نه يې هيواد.... په همدې وخت کې له خوبه راکښيناستم.

سبا ته نابېرې د يوې مرکې لپاره د نوی مشر دوتر ورغلم او تر مرکې وروسته مې د خوب کيسه ورته وکړه او ورته مې وويل: چې ستانه راته ويل چې د ده کام او نه پلار او نه هيواد څرګند دي.

مشر په بې توپيري سره موسکی شو او په يوه ترخه خندا يې وويل:

ړغ مه لره رښتيا وايې ټوله په سياست کې را نه ولاړه ړغ مه لره اوس ماته هم ولاکه څر ګند وي خو دومره پوهيږم چې چيف مې افغاني دی .

دا ځل زما د خولې په ويښه د هوو ړغ پورته شو خو ژر مې پرخوله لاس ونيوی.

لندن ۱۹۹۹

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټاپه

عجب زمانه وه پر بري ليکونو ، ډيپلومونو ، سه پارچو، نکاح ليکونو ... رنګارنګ توري ، سرې ا و زرغونې او شنې ټاپې لګول کېدې ان چې پوهنځی مو پای ته ورساوه پر بريليک يې سپينه ټاپه راوواهله ځکه د سپينې ټاپې رنګ لمر نه خرابوی او ډير خوشاله وو،خبر نه وو چې د زمان په تيريدو سره دا ټاپې بې ارزښته کيږي او ان دهغود پټيدو ځای به نه وی او ټولې پاکيږي نور نو اوس پر اسنادو ټاپې نه بلکي پر خلکو باندې وهل کيږي دا ټاپې د سلو کالو ديندار بې دينه کوي او د سلو کلو غل ښخه پير، د دوښمن ښخه بادار، له جته ښخه سردار جوړوي

دا اوسنۍ ټاپې په ريموت کنټروليږي يوازې کوف غواړي او چوف که يې نه منې زموږ کلي ته راشه مازې سر پورته که بيا د ټاپې وهل ګوره هر شی چې شوې او هر چيرې چې ولاړې !؟

لندن۱۹۹۸

د دغه دغه

ښاغلو راغلو!

زه له تاسو ښخه مننه کوم چې پر ما مو باور و کړ اوزه مو په خپلو رايو خپل استازی وټاکلم . ما لکه مخکې چې ژمنه کړې وه اوس هم په خپله ژمنه ولاړ يم نور ستاسو يادوني ته اړتيا نه لرم .ما د کار پلان جوړ کړ تاسو دا زما اوږد او منظم پلان تر اوسه نه دی ليدلی خير زه به دا خپل پلان نه يوازې تاسو ته ، بلکې کوچنيانو ، ښځو او زړو ته هم ورو ښيم

زه خپله دا وينا په دې نارو سره لنډوم:

ژوندی دې وي زما پلان

مړه دې وي ستاسو دوښمنان

زموږ د رييس کټ کټ همدا وينا وه خو تر هغو وييو (کليمو) لاندې يې چې کرښه را کښل شوې ده (دغه) لوستل شوي دي

زه تاسو ښخه دغه کوم چې پر ما مو دغه وکړ....

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پام چونګښه مه یادوه!

سرور د خانو د میرمني پوښتنې ته ورغی چې دا ډیر مهال ناروغه وه او د خبرو په ترڅ کې یې خانو ته ورته وویل:

یاره خانو! اجملي دا دوې میاشتي مخکې ښار ته تللی وو هلته ښه ډانکټر جوړ شوی راغی ، وایي د کوم ډانکټري کورس یې ویلي دی، لروین(دوربین) پر غاړه ، غټه توره بسته په لاس کې غټووینې سترګې یې (غټې کټه بیني) پر سترګو،نازک سپین کفن یې اغوستی او عجب لاس یې دي په یوه اوونۍ کې ناروغ هاخوا یا دېخوا کوي.

ما خپله خواښې وروستله، هغې ته یې داسې درمل و رکړه او ورته یې پر هیز هم ورکړ چې د درمل خوړلوپه وخت کې پام چې چونګښه په یاد نه کړي هغې هم لکه چې چونګښه په یاد کړې وه او هاخوا یې کړه.

دا داوس په پکو ډانکټرانو چه جوړه نه ده که ښه وی خپل پک سرونه دي جوړ کړي!

خانو چې په چورت کې تللی وو او له ځانه سره یې تکراروله :په یوه اوونۍ کې دي خوا یا هغه خوا

سرور و رته وویل :

څه درواغ خو نه درته وایم ویې ازمایه اوبیا یې د راز په توګه تري وپوشتل:

-رښتیا د کاله شاوخوا مو چونګښې شته؟

خانو په خوشالی ورته وویل:

هو ډیري دي!

سرور په ټینګار ورته وویل:

-که زما مني ژر یې وروله!!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډانکټر صایب کوتان(قوطان)

دړ غ د ککړ تیا (شوربګت) ځخه د ژغورو دپاره د ځنګله ټولنې د ګاونډیانو په سلا او مشوره و پتیله چې د ګاونډي ځنګله له ازمېښتونو ځخه د ګټې اخیستنې لپاره ډانکټر صایب کوتان ته بلنه ورکړي

ډانکټر کوتان چې ځانګړي غوړي یې د قبض، چاغیښت، هډوکو درد. د ږغ د ککړتیا د مخنیوي لپاره را بر سیره (کشف) کړي وه او د غوړولو د ځای له پلوه یې بیلا بیلې ګټې درلودې ، له خپلو نظریاتو سره راغی.

د نومړي ځنګله به رسنیو (مطبوعاتو) کې د دې ځانګړو غوړو اعلانونه پیل شول او د ږغ د ټیټوالي له کبله د کټه کولمې (مقعد) غوړول حتمي او اړین امر وګرځید، او نه کارول یې لوي جرم او ګناه وګڼل شول د دغو نویو را بر سیره شوي غوړو د ږغ په جګوالي او ټیټوالي کې په رښتیا چې اعجاز کاوه .ځکه د کټه کولمې په غوړولو هغه ځواک (قوه) چې د ږغ د ایستلو لپاره اړینه وه چې ږغ خپل اصلي غاړه او تون له حنجرې وباسي ضایع کیده. لومړي ددغه کار ازمېښت پر یو کولنګي چرګ چې ډیر بې وخته اذانونه یې کوله وشو د چرګ دکټه کولمې ترغوړولو و روسته چرګ غاړه پورته کړه چې اذان وکړي خو دا قوه به یې له شا له خوا ضایع کیده او اواز یې له خنجرې نه ووت.

ټول ژوي اړ شول په دې فرمان کړه وکړي او خپلي کټه کولمې په دې غوړو غوړ کړي او خپله مننډویې (فرمانبرداري) وښیي.

او هغه و چې په دې کار سره د زمرو غور په غول بدل شو.د خره هرهر په ال ال، د مار پښهار په پښ پښ... بدل شول د هر ژوي د ژبې د بدلون سره د هغو ارو اصل هم ورک شول.

مخکې به نورو ژوي د زمري له غوره وېرېدل خو اوس یې وربانديي د غول په اوریدو پوزخند واهه اوخندا یې پرې کوله. نور چا د زمري زور و ځواک او واکمني، د پیلمرغ درایت او عقل مندي ،دپیل درنوالی، د بلبل غزلبولي... ته ارزښت نه ورکاوه هر ژوي ځان ته نوي پښتونې(شجرې) او تاریخونه جوړ کړل نور نو پړانګانو هوسۍ نه شوه ښکارولای، کربشا(سنجاب) غوزان نه شوای په خاورو کې پټولای، سګ لاهو د اوبو ډنډونه نه شو جوړولای او...

کرار کرار ځنګل په وچیدو شو او ګل ګل میري او خپل سري شول.

خو په ځنګل مینو ژوو هوډ وکړ چې ځنګل به بېرته جوړي. نو په توره شپه یې ډانکټر صیب کوتان سره له غوړو او نظریاتو له ځنګله نه ورک کړ او دا عادت یې هم ورسره ورک کړ. او دا عادت هم ورو ورو له ځناورو هیر شو.

یو زمری د یوې ډېرې شا ته پروت وو او یوموږک یې پر لکۍ غاښ ورولګوی له درده یې نابېره له خولې غور ووت، دده دغور سره ټول موږکان له ځنګله نه وتښتیدل او ځنګل یې خوشي کړ، بیرته بیدیا ته وتښتیدل. د مار د خولې بیرته پښهار راووت ،د خره له خولې هرهر...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړي شوي پښتونې (شجرې) خیرې شوې او هر یو دخپل کار پسې روان شول.

خر چې د خپتابې میز ته ولاړ وو او خپله عالمانه وینا یې وړاندې کوله میزیې پر شا کړ او خپل اصلي ځای ته یې یووړ

بیرته جم او جوش جوړ شو د چرګانو هوهو، د بلبلو چوچو، د پیلانو بوهو اوریدل پیل شول .خو د دې لپاره چې دګاونډې ځنګله اړیکې له دې ځنګله سره ویجاړ نه شي بیا هم دا غوړې یوازې د هغو چرګانو لپاره چې بې وخته اذانونه یې کوله او د هغو خرو لپاره چې د هرهر نه یې نه اوریدل کیږي چې خاندي که ژاړي. واردیدل او په نسخه ورکول کیدل.

لندن ۲۰۰۲

که زما منې کله کله ګډایې هم کوه!

تورک چې واده ته خبر وو، پوره یوه ګړۍ په سره لمر کې ګاډۍ(بس) ته سترګې پر لار پاتې شو خو د بس ګاډۍ (سرویس) پته نه وه . تر لږ چورت وروسته یې له سره خولۍ ایسته کړه وښتان یې جړ پړ کړل د پتلون یوه پایڅه یې پورته او بله کښته کړه خولۍ یې کچکول کړه او دتم ځای خلکو ته یې په مات مخې په سندره کې ویل:

-بیچاره یم ناوخته کیږي واده ته نشم رسیدی د خداي په نامه د ټکسي کرایه خو راکړۍ ته نه نی نی...

د خلکو غوږونو ته ورغله چې وایي :بیچاره یم واده مې نه دی کړی بې کاره یم مرسته وکړۍ چې یو ټکسي رانیسم ته نه نی نی...

نو چا لس چا شل په خولۍ کې ورواچولې لا نیمایي خلکو ته نه وو رسیدلی چې د پیسو شمیر ورته پوره څرګند شو نو پیسې یې جیب ته کړې . خولۍ یې بیرته سمه او پر سر کړه ، پایڅې یې سمی کړې د سرک د غاړې د موچي نه یې بورس واخیست بوټونه یې پرې پالیش کړه یو ه فانتا یې پر سر پورته کړه او ټکسي ته یې لاس ورکړ او ولاړ.

د کیږده قدمونه ! (اهسته برو) پر مهال یو تن تورک ته نژدې شو او ورته یې په سا نیولی ږغ وویل:

ته هغه نه یې چې سوال دې کاوه؟

تورک سرې سر تر پایه له نظر تیر کړ د کرتی غوټو ته یې ښه ځیر شو چې دوې یې شلیدلې وې، بوټونه یې په ختو لړلي وو شونډې یې وچې ښکاریدې داسې بریښیده چې ډوډۍ ترې خلاصه شوې وې ایله اهسته بروته را رسیدلی دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورک کټ کټ وخندل په فیلوسفانه توګه یې ورته وویل:

اې ساده !زه پوهیدم که دا کار ونه کړم تا غوندې به نهار د آهسته برو په اوریدو تیز برو کیدم چې کور کې هم پیاوه را نه خلاصه نه شي

کابل۱۹۹۰

ټبر علیکم!

په جرستان کې ټبر او ټبر پالنه خپل لوړ ستونځ(اوج) ته رسیدلي وه د ټبر پوښتنه د سلام پر ځاې کاریدله چې دو کسه به سره مخامخ شول نو د لاس پر ځاې به یې ورته وایه:

ټبرعلیکم!

)په کام ځوک یې؟په هغه کې بیا ځوک یې ؟ په هغه کې بیا...؟(

)توری یم په هغه کې بیا برګ یم په هغه کې بیا خړ یم(...

که به یې کام سره نژدې راوخت نو لاسونه به یې سره وکړپوله او غیږ په غیږ به شول خو که توپیر پیدا شوی وای بیا نو بې شپیلک(ویسل) آزاده غېږ پیل کېده .

ګلو چې د یو ضروري کار دپاره جرستان ته تی نو خلکو ورته وویل پام کوه که چا پوښتنه درڅخه وکړه چې په کام ځوک یې داسې یو څه ورته ووایه چې هغوی پوه نه شی کنه نو په بده بلا به واوړې.

ګلو د جرستان په لاره کې یو دوکان ته د څه اخېستلو لپاره تم شو دوکاندار د سلام پر ځاې په مرموز ډول ترې وپوښتل: ټبرعلیکم!

ګلو هک پک پاته شوچې څه ووایي ترلږ چورت وروسته یې په داسې حال کې چې ژبه یې بنده بنده کیده زړه نا زړه وویل:

سیلاو ځی علیکم!

دوکاندار سر وښوراوه او د څه غواړې پوښتنه یې ترې وکړه څو تنه چې د دوکان مخې ته ناست وه او غوږونه یې بوخ نیولي وه بیرته په خپلو کارونو اخته شول ګلو هم یو ژوره سا وښړله سودا یې واخېستله او رهي شو یو کوچی چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته پروت وو او په پټوکي یې ځان نغښتی وو لکه لیونی نا ببر ه را جګ شواو لکه ورکه یې چې مونډلي وي ناري کړې:

ودریږه چیري ځې!

پروښړکال دي پلار زما دوه سوه وزې په لوړه شیله کې وړي وې او ته داسې خرامان خرامان روان یې را تاو شه راوړه تاوان

خلک له ځایو را جګ شو ل او د ګلو خواته لکه کرک چې نیسي کرار کرار را نژدې کیدله همدا چې په ګلو کړی (حلقه) تنګیده شور ماشور هم جګیده کرار کرار هوایې دزي هم پیل شوې او ورسره د خوشالۍ پټو وان هم ورسره پورته پورته غورځول کیدل.

خوار ګلو له شرمه په خولو کې ډوب و چې کوم خراب کار یې کړی دی چې د ده به نیولو دومره خوشالۍ جوړه شوه

یو سپین ږیري چې نوی د ډزو څخه خبر شوي ووراغی ګلو خوشاله شو چې هغه به یې د دې وحشانو نه خلاص کړي ګلوته چې لاسونه او پښې یې ټینګی تړل شوي وې ورنژدې شو.

ګلو خوشاله شو چې اوس به یې هغه د دې مصیبت نه خلاص کړی خو هغه لومړی د هغه پر مخ ورتو کړل او بیا یې وپوښتل:

څه پیښه ده؟

دا سیلاو ځی علیکم دی ! هغه چې نیکه یې پروښړکال زما دوه سوه پینځوس وزې په لوړه شیله کې یوړل! په یاد دي شول هو هغه چې زما دوه سوه وزې هم ور پسې وې !

سپین ږیری یو وار بیا په نارو سورو شو

او ویل یې:

ما پریږدی چې ځان غازي کړم!

خو خلکو هغه ټینګ نیولی وو

اودګلو ګرد چارپیره اتڼ پیل شو

لندن ۲۰۰۰

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددرواغو بازار...

د لندن د کډوالۍ کارمندانو(ایمیگریشن) د ورځني چارو د اسانتیا لپاره د درواغو سنجولو ماشین د ساینس د کارپوهانو په مرسته په ډیر لوړ لګښت جوړ او نصب کړ خو د دې ماشین ګیج هیڅ کله له سرې لیکې څخه را کښته نه شو د دوی په خیال چې کار نه کوي نو یو بل ماشین یې د رښتیا ویلو د څرګندتیا لپاره جوړ او نصب کړ . یو افغاني رښتینی ډاکټر چې د دښمني له کبله کډوالي ته اړ ایستل شوی وو خپل د شلو کلنو د خواریو کور، شتمني یې وپلورل ځان یې لندن ته راورسوه او دلته یې د رښتیا ویلو د ماشین کوټې ته بوت .ډاکټر چې پر پوه او علم یې باور درلود اود درواغو ویلو یې بد راتلل نو په خپله انترویو کې یې رښتیا وویل:

زه یو ډاکټر وم په روغتون کې مې کار کوی د دښمني له امله مې ژوند په خطر کې وو.....

د کډوالۍ کارمندانو په هېښتیا ترې وپوښتل:

یوازې ډاکتر وي بل کوم دولتي څوکۍ دې نه لرله؟

کوم وزیر، صدراعظم، رییس جمهور یا باچا نه وې ؟

ډاکټر نه پوهیده چې دلته ټول راغلي کډوال لږ تر لږه دوه درې دوره باچاهي کړې ده . یا صدراعظمان وو

د ګډوالۍ کارمندانو بیا ترې وپوښتل:

لږ تر لږه کوم باچا کوم وزیر- مزیر...؟

ډاکټر د نه په ویلو سر وښوراوه

د کډوالي یو کارمند ډاکټر ته د دیپورت پاڼه ورکړه چې په هغه کې لیکل شوي وه:

موږ عادي ډاکتران . استادان نه منو د داسو خلکو په منلو سره به د کډوالو سیل را مات شي .موږ تر اوسه یوازې دیرش زره افغاني مهاجر منلي دي چې هر یوه یې لږ تر لږه یوه دوره باچاهي- ماچاهي یا صدراعظمي تیره کړې ده

د رښتیا ویلو ماشین ګیج هم هیڅ پورته نه شو نو هغه و چې هغه ماشین یې هم لکه خوار ډاکټر دیپورت کړ.

نو دا چې ولي دلته ځیني راغلي کډوال ډیر درواغ وایي دا ځکه د دوی د د رواغو خوند لیدلی دی او دا چې ولي ځیني ځانونه باچاهان ګڼي او لکه باچاهان برخورد کوی او نور خپل رعایا ګڼي دا ځکه چې د دوي کیسونه په پاچاهي منل شوي د ي .

لندن ۲۰۰۲

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وير مې زده کړ!

ددې لپاره چې د هیوادد نه پر مختګ علت جوت شي نو يوه ټول پوښتنه (عمومي ريفرندم) اعلان شو چې جوت شي خلک په دې اړه خپل نظريات په ليکلي توګه ښاروالي ته ورولیږي. هر هغه چا چې ښه دليل وليکی د هغه عکس به د نوي چاپيدونکي یو لکي نوټ انځور کيږي په زرګونه دليلونه ښاروالي ته راورسيدل چې ځيني يې دا دي:

-تلويزونونه لا ټول نه دي په دار شوي

-د نارينو حجاب نه دي سمبال شوي

-ډمانو ته په دولت کې ونډه نه ده ورکړ شوې

-کوځه ډب سپي په قدرت کې نه دي ګډ شوي

-ځوانان ټول نه دي مړه شوي

-پوهان ټول نه دي تبنتيدلي

-سياست کوونکو په کال کې هډو يو رښتيا هم نه دی ويلي

-رهبرانو خپل تاريخ سم نه دی لوستی

-ښه ته مو ښه اوبد ته مو بد نه دي ويلي

-دولتي څوکۍ د پښو د مېچ پر بنسټ (لمبر په اساس) نه دي ويشل شو

- ...

خو د مستري يو شاګرد دا جايره يووړه خو عکس يې چاپ نه شو ځکه نظام بدل شو

دې شاګرد ليکي وه چې استاذان شاګردان خپل نوکران ګڼي او بيا يې ورپسي زياته کړي وه :

زه دا ديرش کاله له ويررينګ کار سره شاګرد يم دوکان جارو کوم ، سودا راوړم، کټو پخوم، لوښي مينځم ، چاې دموم دا ټوله مې ښه زده کړي دي خو په ويررينګ نه پوهيږم ځکه کله چې د اصلي کار ځاې راشي نو استاذ ما ديو بل کار پسې ليږي چې زده يې نه کړم له ما څخه د شاګرد په بيه د نوکر کار اخلي همدا لامل دی چې زه په وير پوهيږم اورينګ مې نه دی زده

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه او بد

چې ژوندي يې تر تا بد او چې مړ شوې له تا بل ښه نه شته�له وګړو له نظره

چې برحاله يې تر تا ښه چې منفک شوې تر تا بل بد نشته---د همکارانو له نظره

چې جره (مجرد) يې تر تا ښه چې کوروال شوې تر تا بد نشته ---له انجونو له نظره

چې پلار د بچو يې له تا نه بد که بې بچو يې له تا نه ښه نشته ---د کرايي دار له نظره

چې نرم خوی يې له تا ښه که تند خوی يې له تا بد نشته ---د ميرمني له نظره

که لګړه لرې له تا بد او که يې نه لرې له تا ښه نشته ---د سپو له نظره

چې ډيره پريږدي له تا بد او که يې خرېيي له تا ښه نشته --- د ډمانو له نظره

چې شتمن يې له تا ښه او که غريب وي له تا بد نشته�د خپلوانو له نظره

که موټر لرې له تا ښه او که يې نه لرې له تا بد نشته--- د ګاونډيانو له نظره

پيسه دوست که درواغجن شې يوه غيران ته بم اتوم شې--- د پوهانو له نظره

په سياست کې رښتيا نه شته ،بېله غلا دغله بل کار نشته�د تجربو له نظره

ملت او حکومت

شاګل خان د يوه سياسي ګوند په پټو سترګو د ټولو پريکړو په منلو سره د خپل کلي وکيل وټاکل شواو ددې لپاره چې له نورو خلکو نه وپيژندل شي يو ه سره چتر ی يې په خپلو پيسو رانيوله هر چيرې چې به تی که باران و که لمر که به پلي وويا سپور که به په ګاډۍ کې وو يا په مغازه کې هر چيري به يې چترۍ په سر نيولي وه

چا ترې وپوښتل چې وکيل صيب ولې دي په سرويس کې پر سر چترۍ نيولې ده ؟يو خو باران نشته او بل داچې موټر ټيټ دی او بيروبار دی ته هم ورسره په عذاب يې او هغه خلکو ته چې تا و رسره ژمنه کړې ده چې مرسته ورسره کوي هم په تنګيږې

وکيل صيب په ډيره امرانه ګړدود(لهجه) تر يو لنډڅوخي او غاړي تازه کولو وروسته وويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موړ چې وروسته پاته یو همدا لامل دی څکه ملت او حکومت باید سره جلا شي که زه چیري دا چترۍ په سر نه کړم څرنګه به حکومت اوملت یعني زه او ته څوک وپیژني (کټ کټ يې وخندل)

رښتيا هم د داسي ده د حکومت سړي باید یا چترۍ یا قره قلۍ یا لویه صدرۍ یا هم لکۍ ولري یا نور څه چې د ملت څخه یې توپیرو شي

ستنګري ښځې

فرانکلن وایي د ښځو ژبې تورې دي او هغوی هیڅ وخت نه پرېږدي چې تورې یې زنګ ووهي ر ښتیا هم د ښځو ژبې غوڅوونکي (جارحه) او اورنیو(ناریه) وسلو ته ورته دي او دځینو ژبې د سرو زرو کوچنۍ زینتي تورې دي چې په اساني د مېړه د خپلوانو پر بدن ننوتلای شي. دي ډول ژبه لرونکو ښځو ته لاکتي ښځې هم وایي د ځینو نورې ژبې کټ مټ د ستوې(پیش قبضې) په غتوالي او تیره والي دي چې د مېړه د دوستانو لاسونه او پښې په یو ه ګوزار پرې کوي چې تور زنی ښځې هم ورته وایي.

د دي ښځو او د هغو د مېړو ځانګړتیاوي داسي لندیز مومي:

-لاکتي ښځې کور او میره خپل کنې د سهار له لمانځه څخه تر ماخستن پوري د کور کارونه لکه جارو ، اوړه اخښل، دډوډۍ پخول، کالي پریولل د مېړه چاپي کول او پر مخ سرخي او سپیده تپل او د سهار دپاره اوبه تودول په یوازي توګه پر مخ بیایي مېړونه یې هم د دوتر له څوکۍ څخه د ناستي ستړي شوي وي لکه یرغه آس تر کوره ځان رسوي خو د کور وره ته د رسیدو سره سم سست او بیحاله لکه سل کلن سپین ږیری کړوپ او او کوږ په ټوخه ټوخه د کاله انګړ ته ننوځي او ځان هغې کوربچې ته چې تر مخه ورته اواره شوې ده رسوي او اوږد اوږد غځیږي توري هیلي چاي او چاپي کول یې اړین(حتمي) کار دی خو د زینتي تورې د زنګ د مخنیوي په پار د میره د نورو خپلوانو د چخولو نغمه د مېړه غوږ ته رسوي.

ستوې ډوله ښځې د مېړه سره یو ځای له خوبه راکښیني د کور ساده کارونه په خپله یا پر خواښي اجرا کوي او ګران کارونه د کورني کار په ډول مېړه ته پرېږدي ،د مېړه د تګ سر یو ځاي دا هم له کوروځی او د مېړه د رارسیدو سره یوځای کورته رارسیږي او مېړه یې د رسېدو سره سم په کورني کار بوخت کیږي غوږ لوښې، خیرن کالي، اوتو... او چای دمول...

ستومانه ستوې ښځې تر چای دمولو پوري ارام کوي د پیالو په شرنګي سره پر ځاي جګي کښیني او چای څښي او د دي لپاره چې تورې یې زنګ ونه وهي د مېړه د خپلوانو په ردو او بدو ویلو پیل کوي د دې غوږونه او د هغه بل پوزه پرې کوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریېمه ډله یې تور زني ښځې دي چې په یوولسو بجو له خوبه را کښیني په ببرسر او ناولي مخ د مېږه د تیاري کړی سرېي چای نوش جان کوي تر سینګار و روسته د پلار او یا دوستانو کره ځي او هغه وخت چې مېږه یې ټول کورني کارونه وکړي ایله بېله دا هم کورته رارسیږي او له واره د دي لپاره چې توري یې زنګ ونه وهي د میړه پر دوستانو برید کو ي د هغو سرونه پرې کوي او چې مېړونه خوار يې څه ووايي نو د واره په سینګار ځي کې سینګار کړی مخونه پریمنځی او مېړونه لړمون خوړین پریږدي.

خو یه وروره ! یوه بله ډله ښځې هم شته چې اورني(ناریه) ژبې لري چې یو وار یې موخه (هدف) ونیسي او هغه تباه کوي د ستنګر غوندي د موخې پسې وي دې ښځو ته ستنګرې ښځې وایي که دا ښځې ووايي چې ستا مور نور په دې کور کې اوسیدی نشي بیا چې هغه ورکه یا مره نه کړي نه یې پرېږدي د دې ښځو مېړونه سهار وختي راکښیني ټول کورني کارونه تر سره کوي بیا نو خپلو دندو ته ځي د دندو له بشپړیدو نه مخکې په یوه بهانه کورونو ته راځي چای دموي چې میرمني یې راورسیږي بوټونه یې ورباسي هندي ګل ماله (ګیت ماله) ویدو ته اچوي او ورو ورو یې چاپي کوي .د ستنګري غوم غوم چې نور دي وورنه دي ورور تر هغه دوام کوي چې خوار مېړه یې ومني چې ورور یې نه دي نور ورور.

خوار مېړه چې د دیګ او چایبر څخه وزګار شي نو سینګار ځي ته کښیني سترګې توري، میک اپ او لبسرین وټپي د زرو امیل واچوي او په ناز ناز د ستنګرې خوا ته ورشي او د جار دي شم جار دي شم په ویلو د ستنګرې دود پو کوي او په چورت کې وي چې سهار ته اوبه تودي کړي کنه.

ټولواکمني (امپراتوري)

د شرمښ له ګواښیدو ، ښکنځلو . غوړچونو او بې ځایه پلمو څخه د ختو ډکي لوی ویالې دېخوا ټول ژوي ډیر په ربړ اخته وه خو د ویالې هاخوا ژویو ښه ژوند درلو د ځکه هغوی شرمښ نه د رلود

د ویالې دېخوا ژوو د خان د ژغورتیا لپاره یو پلان جوړ کړ او د پلان د پلې کولو دنده یې زرې ګېډرې ته ورپه غاړه کړ چې شرمښ لکه پلار یې په ختو کې ډوب کړي.

یو و رځ زړې ګیدړې شرمښ په خبرو خبروله ختو ډکي ویالې ته بوت او د هغې خوا د خوړو غوښو ژویو ښیګڼې یې ورته څرګندولې او هم یې له پلان سره سم په درواغو سره پر دواړو خواو د ده د پلار واکمني کیسې ورته کولې او په مکر یې ورته ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار دي ډير زړه ور حکمران وو دلته به ودريد او له وياليې به يې په پټو سترګو ټوپ واهه هلته به يې يوه هوسۍ نوش جان کړه بيا به بيرته دېخوا راغی هغه وخت دا وياله ډيره پسوروره وه اوس خو ډيره کمبره شوي ده ،ته هم د هغه پلار زوي يې لږ مېړانه وکړه په تا کې هم د هغه پلار وينه چليږي

د شرمښ په رګو کې دغيرت وينه وچليدله تر شا ولاړ خو زړه يې ونه کړ چې ټوپ ووهي سترګې يې سرې شوې

زړې ګيدړې پر له پسې هڅاوه او په مکر يې ورته ويل:

کټ مټ لکه پلارغوندی دي د هغه سترګې به هم تکي سرې شوې خو ټوپ به يې کړ.

شرمښ بيا تر شا ولاړ خو د وياليې په ليدو خولې پرې را ماتي شوې. زړې ګيدړې په مکر د واه واه کټ مټ لکه پلار دي! هغه هم په لومړي پلا هم داسي... خو ټوپ به يې کړ.

ويلو سره يې شرمښ نه پرينښود چې د دي کاره لاس په سر شي.

شرمښ د پلارد غيرت خبرو نور هم زړور کړ. بيا تر شا ولاړ خو بدن يې وربږديد او پښې يې سستې شوې.

زړې ګيدړې د شاباش په ويلو سره وويل:

کټ مټ لکه پلار دي پر هغه به هم د غيرت خولې را ماتي شوي او لوند خيښت به شو او ټول بدن به يې له غروره ريږدېدې اوځان به يې لوند کړ تا خو لا تر اوسه ځان نه وی لوند کړی!

شرمښ ته دا ټول کارونه عادي وښوول شول د پلار غيرت يې سترګو ته نيغ ودريد تر شا ولاړ په منډه شو او ټوپ يې کړل تر وياليې هغه خوا واوښت.

شرمښ خپله امپراتوري جوړه کړه ځکه په اساني اوښت او راوښت د زړې ګيدړې بې کچه هڅول د شرمښ د امپراتوري د جوړولو لامل شو. ددې پر ځای چې يې دا خوا له ظلمه وژغوري هاخوا يې هم په غضب اخته کړه.

زړې ګيدړې په ناسمي هڅوني له کبله د مکارې لقب ورکړ شو .که څه هم زړې ګيدړې ددې تاريخي خيانت له کبله ځان په هم هغه ختيو کې ننه ايست خو ګټه يې ونه کړه اوپه تاريخ کې همداسي خوندي شوه.

د درويش ډالۍ

زلمی ترکان چې د تندي په خولو او دلاسو په ټناکو يې ځان نه شو مړولای، د يوه بډاي سړي پر لور مين شو شپه او ورځ لکه ماهي تپيده په ډير زړورتيا د انجلۍ پلار ته د مرکې لپاره ورغی او له ځان سره يې وويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا مرگ یا برئ!

د انجلۍ پلار زلمي ته وويل:

په یوه شرط لور درکوم ته به ماته یو لک افغانۍ په درویزه (فقر) برابر وي!

مجنون زلمي چې په لسو کلنو کې يې د زرو افغانيو څښتن شوي نه و نو یولک په درویزه برابرول ورته نا شونی وبرېښيده زړه يې و ځان تر موټر لاندي کړي خو بيا يې له ځان سره وويل:

یو ازمېښت به وکړم! بيا يې د ملنګي کالي واغوستل او کچکول يې پر غاړه کړ کوڅه په کوڅه ،کور په کور يې ګدايي کوله ،څه مهال لا نه وو تير شوی چې ونه يې ښه جګه شوه ،سره بارځوګان يې وکړه او ښه چاغ شو او بل دا چې تر یو لک نه يې ډيري پيسې ټولي کړې نو د انجلۍ د کور پر لور رهي شو په لاره کې يې له ځان سره ویل:

کاشکي له دي چمه (معاملې) تير شم

خوله دي کبله چې ژمنه يې کړي وه نو ورغی او د پيسوډک بکس يې د انجلۍ د پلار مخي ته کيښود.

د انجلۍ پلار پيسې وشميرلې او بيا يې ورته وويل:

سمه ده اوس نو ګدايي پريږده ! ورځه خپل اصلي کسب پيل کړه!

درويزګر زلمي په غوسه ورته وويل:

دا څه وايي څنګه پريږدم!

تا دګډايي خوند ليدلی دی ؟ که له ځانه لګيا يې!

د انجلې پلار ورته په غوسه وويل:

دا زما شرط دی !

درويزګر ورته په غوسه وويل:

زه ستا د لور نه تيريدای شم خو د د رويزګري څخه نه!

او زياته يې کړه: څه بيوزلی خو نه يم زر انډيوالانې مې نوري ستا له لور نه ښه پيدا کړي دي دا چې ژمنه مې کړي وه راغلم کنه زه او ستا لور ډير سره ليری يو دا يو لک افغاني مې هم د درويش ډالۍ در بخښلي دي!

د خداي په امان.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژي پر پنځلسمه اختر شو

دا د هغو درو � څلورو وګړو کیسه ده چې د بل یې نه اوریده .وایي داسې هیوادونه هم شته چې ټول سره یو د بل نه اوري یا لږ اوري باید توبه وکاږو چې له داسي خلکو څخه مو دی خدای وساتي او خدای دي دا وس ورکړي چې غوړنۍ(ګوشکي) ځان ته واخلي.

وایي کوڼ جمال سپیره غوږونه او وچي شونډې لالهانده هاخوا دېخوا به ببړه ګرځید را ګرځید او هر څوک به چې مخي ته ورغی .نو په ډېر ټیټ ږغ چي یوازي دی پوهیده چې څه وایي ترې پوښتل:

-ورورہ زما وزې ورکي دي یوه یې شودې کوي او بله یې وچه ده. د وچي بیا یو ښکر مات دی زوی مې وړی دی…

-لارویو به د ده له حرکاتو او شونډو له رپیدو څخه اټکل کاوه چې خیر غواړي نو په غوسه به یې ورته وویل:

-خدای دي درکړي ځوان سړي یې شرم وکړه ځان او اندام دي ګوره خیر غواړې بې غیرته!!..

-چا چا به لا له غوسې غاښونه ورته چیچل.

-کوڼ جمال په نهیلۍد کور خوا ته روان و او له ځان سره یې غوم غوم وو او ویل یې:

-اخیره زمانه ده څوک د چا نه اوري نن ده که سبا هرومرو قیامت دی خو سترګې یې پر یوه بزګر ولګېدې له خوشالۍ یې سترګې وبریښیدې او مخامخ ورته ودرید او ورته یې چې هغه هم له بد مرغه کوڼ وو وویل:

-سلام علیکم! زما دوې وزې ورکي شوي دي یوه شودې کوي او بله وچه ده او یو ښکر یې هم مات د ی زوی مې وړی دی مور یې شودې نه لري….

بزګر چې په خپل کار اخته وو فکر یې وکړچې دی هم روژه ماتي ته وړیا ترکاري غواړي نو په غوسه یې ورته وویل:

-زه دلته ترکاري نه پلورم ورځه له بازاز نه یې وپلوره!

لاس یې د بازار خواته ونیوی

کوڼ جمال د خیر یوسي په ویلو د بازار خواته رهي شو اوله ځان سره یې ویل دا چې قیامت نه راځي د داسو ښو خلکو له برکته دی

جمال سوچ وکړ چې هغه ورته ویل وزې د بازا رخواته تلي دي نو د منني په پار یې و رته وویل:

-خیر یوسي وروره چې راودي ښوولې!

بزګر سوچ کاوه هغه ورته بد او رد وایي نو هغه ورته وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ځه وروره چې بیا را نه شې!

له نیکه مرغه جمال خپلې ورکې وزې په بازار کې وموندلې او په خوشالۍ کورته راغی او ټوله کیسه یې و خپلې میرمنې ته وکړه او دا چې اوس هم ښه ښه خلک پیدا کیږي شکرونه یې وایستل.

جمال او میرمنې یې وپتیله چې دا وچه وزه چې یو ښکر یې مات دی و بزگر ته وبښي ځکه دوی یې له لوی لالهانديي څخه ژغورلي وو . جمال وچې وزه له روغ ښکره ونیوله او بزگر ته یې بوتله

-بزگره وروه! خدای دې خیر درکړي ښه سړی یې زموږ ورکې وزې دي را وښودلې کنه په کومه قصابي کې به یې اوس غوښې پلورل کېدې او زما زوی به له لوږې مړ وای. دا وچه وزه یې ستا خیر که یو ښکر یې مات دي

)د اشارو سره.(

بزگر چې د جمال شونډې او د وزې مات ښکر ولید داسې پوه : چې په ناحقه تور واوښت او داسړی وايي چې ولې دې زما د وزې ښکر مات کړی دی.

بزگر په داسې حال کې چې له غوسې ریږدیدې وویل:

-زه والکه خبر یم بیا لېونی خو نه یم چې د پردیو خلکو د وزې ښکر مات کړم هغه هم په دې مبارکه روژه کې توبه توبه ځه وروره لار دې واهه!

دوه کاڼه دواړه کرار کرار اخته وه یو څه ویل کیدل اویو بل شی مانا ترې اخېستل کیدله.

جمال داسې وانگیرله چې بزگر ورته وايي وچه وزه نه غواړم هغه بله د شودو هغې راکړه!

نوهغه زارۍ یې ورته پیل کړې :

-دواړه دې له تا جار شې خو د هغې بلې شودې خپل زوی ته ورکوم مور یې شودې نه لري دغه ښکر ماته وزه ومنه(د اشارو سره)

د جمال ننواتې و بزگر ته غوسه او قهر ښکاریده.

)د دې نه ښکاري که څوک د چا خبرې نه اوري نو کره یې هم نه ویني خپل سوچ یې خبرې او کړه ورښيي(

دبزگر چې وار په واریې غوسه له دې ناحقه تور څخه زیاتیده وویل:

اوس چې ترکاري نه درکوم قست اخلې ما له هغه سره وپیژندې چې دنگه مار (دعواجلاب) یې!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوي خبري دومره ردي بدلي شوې چې لاس او ګريوان شول نو غوره يې دا وګڼله چې درېيم سړي ته ورشي . نو په داسي حال کې چې د دواړو خولې ښوريدې(په اشارو سره) يو په غوسه او بل په ننواتي وو سره رهي شول په لاره کې يې يو سپين ږيری چې د بده مرغه هغه هم کوڼ وو او بام يې اخيړاوه وليد دواړو خپله کيسه ورته په يو وار پيل کړه:

سپين ږيري چې د دواړو د لاسو او شونډانو ښوريدل وليدل نو پوه شو چې دوی شکايت ته راغلي دي دوی وايي دا کوڅه مو ولي په اخېړ بنده کړي ده. ولي ګانې (اوګيره) په کور کې نه نيسی.

سپين ږيري سوچ وکړ چې يو خو سپين ږيري دي او بل دا چې روژه ده نو راځه دوی ملامت کړه نو لکه چې شخړه يې په پيسو غوښتله لستوڼي يې بډ وهل ملا يې په پټو ټينګه وتړله له بامه راکوز شو او په کوڅه کې د شو ندانو ښوريدل او لاسونه غورځول خپل لوړ ستونځ (اوج) ته ورسيدل:

دا لاره د چا دپلار ده!خود يې بندوم څوک يې قواله لري !!لاس مو تر لندنه خلاص! زه نر نه وينم! ښځنه غواړم مور يې شودې نه لري.. وچه وزه... مات ښکر... ترکاري....

لاسونه هرې خواته په اشارو وه شونډې په ښوريدو وې.

نورو لارويو سوچ کاوه چې ګوندي دوي ورزش کوي

کرار کرار دا و رزش توند او تيز شو،يو پر بل بريدونه پيل شول يو وار به خټګر لاندي شو بيا به بزګر او کله کوڼ جمال لاندي شو

په همدې جګړه کې روژه ماتي هم تير شو نو درې سره وپيتيله چې کازي ته ولاړ شي نو درې واره کازي ته ورغلل له بده مرغه کازي هم کوڼ وو او خداي خبر څومره پريکړې به يې هسي په اټکلي ډول کړي وي:

جمال ، خټګر او بزګر د کازي په ليدو په يو وار په خبرو او اشارو شول:

-چا لاره بنده کړي ... ښځنه غواړم مور يې شودې نه لري....پورته مې کاګل کوی... هاخوا بازار....

کازي د د وی په ليدو په غوسه شو او ويې ويل:- يو يو شاهدي ورکړي!

خټګر چې تر نورو ډير سپين ږيري وو لږ مخته او په اشارو شو

-ما پورته پر بام کاګل کوي(پورته يې ګوته ونيوله)

هغو دوو نورو هم سر وښوراوه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کازي چې ډیر پوه سړي وو او پوهیدی چې هوښیارانو ته یوه توری بس دی نو له ځان سره یې سوچ وکړ د دوو پر ځای درې شاهدي ته راغلي دي خلګ به وایي کازي بې عقله دی، دی په نیمه نه پوهیږي زه دومره بې عقله نه یم نو له ځایه پورته شو او ویې ویل:

بس بس زه پوه شوم چې تاسوسپوژمۍ لیدلي ده ځی سبا اختر دي (له داسي پریکړي جار شم ربښتیا هم د سپوږمۍ ښوارلسمه وه او دوی هم سپوژمي لیدلي وه)

او هغه وو چې د روژي پنځلسمه اختر شو موږ لا د ماشومانو لپاره د کالو ټوکر نه وو اخیستي.

یو مشر چې د بل نه اوري او د بل په اشاره پریکړې کوي هرومرو به د روژې په پنځلسمه اختر وی خو د لسو مشرانو په پریکړو نه پوهیږم چې څه وخت اختر او څرنګه اختر شي او....

پر پاچاهي يې نه ورکوم

ترافیک غورازه چکله موټر ته لاس ورکړ . موټر و درید او د کړکۍ له ماتې ښیښې نه د موټروان سر را ښکاره شو.

ترافیک : لیسانس او جواز سیر دي راکړه!

چلونکي ډېخوا هاخوا د واسکټ جیبونه ولټول او ویي ویل:

-راڅخه ورک شوي دي!

ترافیک ورته په غوسه شو او له یو � دوه پټکو وروسته يې موټر د سرک پر غاړه ودروی او د جریمې د پاڼې په لیکلو بوخت شو

موټروان د واسکت له غوږ جیب نه د نسوارو ډبلی راوکیښ د مخ او غاښو په لیدو شو او له ځان سره یې غوم غوم وکړ او ورو يې وویل:

تر دې موټرواني خو د ترافیکو کومنداني ښه ده.

ترافیک د جریمې پاڼه موټروان ته ورکړه

موټروان په تونده لهجه ویوښتل :

-څودي؟

-دوه سوه!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موټړوان د شنو لوټو بنډل راویست او یو لوټ یې ترافیک ته ګذار کړ او ورسره یې وویل:

نوریې ستا!

موټړ یې سوچ کړ او په داسي حال کې چې ګیر یې الیشاوه(بدلاوه) د ځان سره و ویل:

-نه بابا پر پاچاهي یې نه ورکوم او په روڼ تندي پر خپله لار روان شو

کابل ۱۹۹۱

د ځوکۍ خوند

ترهغې وروسته چې جلندر خان له ریاست لیري شو برات ګل خان چې ډیر ښه چلندي او ټولنیز سړي دی زموږ رییس شو هغه هر چا ته ان که د ټیټ رتبې مامور هم وي له ځایه ورته پورته کیږي د لاس روغبړ ورسره کوي او تر کتنې وروسته یې تر وره پوري بدرګه کوي. زما دا کړه وړه ډیر خوښیږي ځکه د انسان کرامت ته درناوی تر ټولو ښه کار دی.

ورو ورو ځیر کیدم چې نوی رییس صیب یوازي پخواني رییس جلندر خان ته له ځایه نه پورته کیږي په ناستي روغبړ ورسره کوي او وروسته یې هم نه بدرګه کوي

ما ته دا معما پیچلې وه نو ځکه مې یوه ورځ رییس صیب ته ورغلم .ماته چې د تحریراتو کارمند وم له ځایه جګ شو تر روغبړ وروسته مې د یوې پوښتنې غوښتنه ترې وکړه هغه په ورین تندي اجازه راکړه:

ماځیني وپوښتل:

-رییس صیب که څه سپین سترګې کیږي خو بیا هم ستاسو ښه چلند دا جورت راکوي چې یوه پوښتنه درڅخه وکړم.

-مهرباني!

تاسود هغه ښه چال چلنداو سلوک له مخي چې لرى ټولو اړوندو ته چې ستاسو لیدو ته راځي له ځایه جګیږی خو... خو یوازي جلندر خان ته ...

که مو ډیر ځیني بد راځی چې نور دلته د راتلو اجازه ورنه کړم.

رییس وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-نه، نه!

د رییس تندي لا پراخ شو او لږ موسکی شو او ویې ویل-:

-هغه داسې سړي دی که چیري زه له ځایه پورته شم هغه سم له لاسه زما پر ځای کښېني او ورو یې زیاته کړه:

هغه د دې څوکۍ خوند لیدلی دی.

مامور باشي خشره باشي پیش بیا

په داسې حال چې لاسونه مې په خپلو پړسیدلو جیبو نیولي وو په بسم الله ویلو سره د میوو د کراچیو ګڼه ګوڼې ته ننوتلم او له ځان سره مې وویل:

-شریفه! نن دې پوره پنځه بنډله د لسګونو نوټونو تنخواه او ماکول اخیستي ،جیب دې ډک دی چې نن میوه نه اخلې نو کله به یې اخلې؟

د میرمنې خبرې مې په غوږو کې ازانګې کوي چې ویلې:

-هو سړیه! ګوره شودې نه لرم ماشوم وږی دی د ګاونډي ښځې ته ډاکټر ویلي وو ښوروا او میوه خوره چې شودې وکړې نو یا غوښه راوړه یا میوه چې شودې وکړم.

غوښې خو مود لوی اختر په لومړۍ و رځ وخورې پاته شوه میوه د ځان سره مې حساب وکړ که پوډري شودې واخلم د کور کرایه، برېښنا، صابون ، کوپوني توکې،جارو، تیل او د رادیو بالتۍ به په څه واخلم نو هرومرو شودې اخلم.

ښه کومه میوه واخلم را په یاد شول خټکی ښه دی ځکه کله چې مې میرمن د هیلۍ په واده کې خټکی خوړلی وو نو په ډیره خوشالۍ یې د شپې راته ویلي وه:

هو سړیه! نن مې شودې ډیرې شوې دې ولې؟

نن مې خټکی خوړلی دی (په ډیره خوشالۍ) نو خټکي پلورنکي ته نژدې شوم او زړه نا زړه مې ترې پوښتنه وکړه:

کاکا من په څو دی؟

پلورونکي ما ته وکتل خو څه یې ونه ویل. له شا نه یو بل ږغ کړه :

من په څو دی ؟

پلورونکي د ښتني پیرودونکي د ږغ په اوریدو له واره ځواب ورکړ :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اته سوه.

ډير ورو د دوکان له څنګه تير شوم چې پلورنکي مې ونه ويني. هر ختېکی له من - درې چارکه کم نه وو او ما ۲۲۰ افغانۍ ونډه ورته ايستلې وه نو له ځانه سره مې وويل:

ختېکی نه شفتالو، نو د شفتالو کراچې ته ودريدم ،خو ژر پوه شوم چې شفتالو هم شودې نه ډيروي ،همدارنګه هندوانې،زردالو. ام ، ګيلاس...

يو هم زما په خيال شودې نه ډيروي ،په همدې چورتونو کې وم چې کومه ميوه شودې زياتوي، چې د مامور سرګردان خبرې را په ياد شوې، چې ويل يې که ميوه خورې نو ماښام يې اخله ډير ارزانه وي.

کور ته ولاړم او ناوخته د ميوې د کراچيو بازار ته د دوه سوو افغانيو سره ورغلم پيسې مې د کيسه برانو له ويرې په کور کې پريښودې ځان او کيسه بر مې دواړه بيغمه کړل.

جوړ جشن وو په هرې کراچې ګيس ځړيده او ځليده خو نرخونه همدا رنګه لوړ وه نود هرې ميوې د نرخ په اوريدو په موزون قدم ترې تيريدم اخير ګيسونه هم تيل خوري، خو د شودو د زياتيدو ميوه نه پيداکيده. له يوې کراچی نه چې د نورونه لږ وړاندې وه د سړک منځ کې ولاړه وه او ګيس يې هم نه درلود داسې ږغ پورته کيده:

مامور باشې خشره خور باشې پيش بيا!

له ځانه سره مې وويل:

لکه چې همدا بې ګيسه کراچی د مامورينو ده او همدا ماته وايې پيش بيا، نو کراچی ته نژدې شوم په کراچی کې الوبالو وو هغه هم ډير ارزانه چارک په ۱٦۰ افغانې له واره مې له الوبالو څخه کڅوړه ډکه کړه او د سترګو تر کونجو مې بل پيريدونکې ته چې زما څنګ ته ولاړ وکتل هغه هم ماته مامور ښکاره شو او هغه ته زه . په ډير وياړ او غرور مې د ميوې کڅوړه په لاس کې ونيوله او د موټر تم ځی ته وراغلم خو اخيرې سرويس را نه تللی وو او پر ځای يې ټکسي ولاړ ووچې په سل افغانۍ يې يو تن پورته کاوه او زما سره څلويښت افغانۍ وې. ټکسي موټران تلل او راتلل هيچ چا چنه منه نه ورسره واهله او هيڅ ټکسي وان هم نه ويل مامور باشې خشره خور باشې بی پول باشې پيش بيا!

يو ټکسي ته چې دوه سپرلۍ يې کمې وې ورغلم او په عذر مې ورته وويل:

وروه څلويښت افغانۍ درکوم مامور يم نورې راسره نشته!

هغه راته په غوسه وويل:

ځوک بيا تجار دی چې ته مامور يې اخير موټر تيل خوری څه اوبه خو نه خوري!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موټر يې سويچ کړ او ولاړ.

پر سړک څوک نه ښکارېده يوه کراچۍ روانه وه چې يو تن پر هغه ناست او بل هغه راکښله زه هم د کوڅه دربو سپو له ويرې ورسره ملګرى شوم .هغوى تيز تلل او ما ورسره ځغاستل له ځانه سره مې سوچ وکړ او داسي هوډ مې وکړ. چې دوى دواړه پر کراچۍ کښيني او زه به يې راکاږم، ما کڅوړه پر کراچۍ کيښووله چې څيري نه شي او په دې ډول تر يو ځاى پوري له دوى سره او هغه نه وروسته يوازي په داسي حال کې چې دشپې بنديز پيل کيده کورته ورسيدم.

ميرمني مې په وره کې ولاړه وه فکر يې کاوه چې کونډه شوې ده زما په ليدو خوشاله شوه او په شکر کښلو شوه او زما ژوندي راتګ ته يې خيراتونه او حلواوي ايښي وې.

له هغه وروسته چې ډوډۍ مو وخوړله نو په پوره غرور مې ږغ کړل:

راواخله هغه ميوه چې ويې خورو!

د ميوي له ټکي سره مې درې واړه ماشومان په بستره کې جګ کيناستل او کورس يې ناري کړ:

کومه ده ميوه!

تا به ويل نه چې پيشلمى دى که څه!

د ميوې په ليدو لړ وارختا شوم ځکه الوبالو چنجن وه او هلته نه ښکاريده نو ژر مي بهانه جوړه کړه :

چنجن الوبالو ويتامين لري!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسر شان

شمشتوخپله دنده د کسر شان په خاطر پرېښووله هغه لومړی د سینما ګانو د ټکېټونو د تور بازار تکره غړی وو هغه هدو په دې دنده کې بهرنۍ ژبه هم زده کړې وه او وروسته یې د ښو فېلمونو د کموالی په خاطر دا پخه دنده پرېښووله او نوې دنده یې غوره کړه.

هغه چې لاس او پښه یې پلستر وه او د ابن سینا د روغتون په عاجلې کوټه کې بستر وو خپله کیسه داسې کوي:

هره ورځ به له څیرو کالو او لوڅو پښو او شلیدلې ګریوان سره له یوې ټوټې وچې ډوډۍ د نوي ښار د لوکسو او پیسه والا خلکو د کورو مخې ته د خځلو(کثافاتو) بیرل تر څنګه کیناستم د کور د ښځتن په لیدو به مې په پټه له جیبه وچه ډوډۍ راویستله نو هغه به مې په مزه مزه خوړله او د خځلو د بیرل په لټولو به بوخت شوم خو زما داکار په لیدو به کور والا شتمن زړه را باندې وسو، جیب ته به یې لاس کړ ښې ډیرې پیسې به یې راکړې. تر ډیره مې دا کار وکړ په دې کار کې ډیر بریالی وم او ژوند مې ښه چلیده.

د ډالرو د بیې په لوړیدو سره ماته هم نوې چورتونه را پیدا شول او له ځان سره مې وپیتیله.

چې باید زه هم د ډالرو کار وبار وکړم نو د وزیر اکبر خان مینې ته چې هلته ټول بهرنیان ژوند کوي ورغلم هلته د یو ښه لوکس بهرني کور مخې ته کیناستم د کور والا د دروازې په پرانیستلو سره یو وروستی ماډل موټر راووت ،ما هم د چپه شوی بیرل په لټولو پیل وکړ . موټر راووت ما ته نژدې شو له سترګو له کونجو مې وکتل، په موټر کې یوه پی مخې بهرنۍ پیغله ناسته وه، غاړه دې مې بنده نه شې وایې: په بهرنیانو کې پیغلې نه شته نو یوه انجلۍ ناسته وه ما ته یې اشاره وکړه:

چې موټر کې ورسره سپور شم ما دېخوا هاخوا وکتل چې داډه شم هدف یې زه یم په خوشالۍ په موټر کې سپور شوم او په خوږو چورتونو کې لاهو شوم:

ښایي کوم لوکس رستورانت ته مې بیایي ؟ یا به یې خوښ شوي یم؟ وایي په بهر کې داسې ځوانان نه پیدا کیږي یا به مې کوم بل هیواد ته استوي ؟ نقدي پیسې به نه لري له چا نه به یې اخلي ؟ په همدې چورتونوکې وم چې موټر بیریک ونیوه او پی مخې ما ته په اشاره په مکروریانوکې د کثافاتو لوی سیمنټي صندوق راوښووه چې په چټلویو پټ وو او د دس � مس- چس په ویلو یې ما ته وویل:

دلته ډیرې خځلې شته انشاءالله چاره دې په دې کیږي او که دې چاره ونه شوه زه مازیګر بیرته ددیخوا نه تیریږم بیا دې د کابل دریاب ته بیایم....

ما له خوشالۍ نه په هندي اکټ سره ځان په هغه خځلو وغورځاوه او هلته پرتو ښیښو زه ټپي کړم.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د باي باي په ويلو ولاړه.

مدرنیزشن

زما يو ملګري نه پوهيږم څرنګه يې د بخت ستورى و ځلېدى په مکرويان کې يې کور واخيست. د دې لپاره چې ځان له سيالانو سره برابر کړي ټول زاړه او د مکروپانو تر سليقې بهر شيان يې خرڅ کړل(ځکه دوى له د اپارتمانو له شا برنډې ته ځير شوي نه و چې ځيني ترې د زړو کالو د زيرمتون کار اخلي) او پر ځاى يې لوکس او برقي سامانونه رانيول چې تر نورو ګاونډيانو څخه کم نشي ، ميرمني يې په خپل وار لستوني بډ واهل او د مېړنو اصطلاحاتو کورس يې خپل ماشوم ته پرانېست چې په خبرو اولغاتوکې تر نورو ماشومانو چارک- نيم چارک زياد وي .

زه چې له نوي کوره خبر شوم د کور د تبريکي لپاره ورغلم د کوچني اجمل او د مور په خبرو او لباس کې ډير توپير راغلي وو کالي يې لکه وېښتان لنډ شوي وه او د خبرو مساله يې ډيره شوي وه، دا دومره بدلون په دې لنډه موده کې ډير عجب راته ښکاره شو . خو د مکروريانو له اعجاز نه هم بايد سترګې پټې نه کړو له اپارتمان سره داسي بدلونونه بايد وي کنه نو عادي کور او مکرورينونو توپير په څه کې دى!

کوچني اجمل به د هرې کولچې او چاکليټ په اخيستلو سره د وبښه (!؟) او مننه ټکي کارول.

له دغو خبرو سره زه په چورت کې شوم او رنګ مې سور واوښت ورو ورو ځير شوم چې ماشوم ما ته ځيني نصيحتونه هم پيل کړل:

کريمه(پخوا يې کاکا جان راته ويل)! خواږه مه خوره چې ستوني دي په دردوي!

ما چې خوږو ته لاس نه وو وروړى دا خبرې مې اوريدې او خپله يې همداسي خوړله او د مننه ، مور يم ټکي يې هم بيځايه کارول زه پوه شوم چې (دا تصنعي او تشريفاتي) ټپل شوي وييونه(کلمات) دي چې اجمل خوار ته په زوره ښوول شوي دي ، مور يې د ماشوم په دې اکر(وضع) خوشاله ښکاريده چې ښه نوي وييونه کاروي خو په ترڅ کې يې د ماشوم له بد سولۍ څخه به غوسه کيده نو ماشوم ته يې ويل:

-اجمل صيب! کريم مه په تلکوپ(!) کوه

-زما خندا د دغو ننداريزو او غلطو کلماتو په اوريدو دوه ګرايه(دوه چنده) شوه نژدې وو چې د خندا له زوره پوخ ووهم خو ځان مې ټينګ کړ مورړ په همدې خبرو کې وو چې زما دوست هم راښکاره شو

-کوچنى اجمل د پلار په ليدو په چکچکو شو مور ته يې مخ وروااړاوه او ويې ويل:

-مامي هغه دى پاپي مې راغى!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ما په اریانتیا شاو خوا وکتل او چې پر خپل دوست مې سترګې ولګیدې له خندا مې پوخ وهل او روغبړ ته یې پاڅیدم. په دې وخت کې داجمل مورزما دوست ته وویل:

- -د اجمل پاپې! ښه شو چې راغلې کریم توبره کې (!) ته راغلی دی.

د خندا مې تشې وخوړیده زما د دوست خندا هم چې رنګ یې لږ څه سور اوښتې و له ما سره غبرګه شوه .د اجمل د مور خندا په واریز(وقفه یې) ډول زموږ خندا پسې اخیسته (تعقیبول) او زموږ د ټولو خندا په کوټه کې انګازې جوړې کړې وې

خو زه بیچاره!

له ډم نه پوښتنه وشوه ستا او ډاکټر تر منځ توپیر په څه کې دی؟

هغه وویل:

دواړه سپینې چپنې اغوندو، د دوکان د خلاصیدو اجازه لرو، دواړه له جارحه وسلو نه کار اخیستلای شو ،دواړه تر سلو نه زیات فیس اخلو....

خو زه بیچاره!

خو ته بیچاره !!!

هو خو زه بیچاره د مشترې د وژلو حق نه لرم او هغه یې لرې(په اسکیرلې ږغ)

رایګیرې

مدیر عارف په منډه منډه د غونډې کوټې ته ځان ورساوه، هغه سوچ کاوه چې پرې ناوخته شوی به وې نو د دروازې له چولې نه یې دننه وکتل د رییس لاس یې د کوم شي په رای اخیستنه کې پورته ولید نو د ده لاس هم هلته په دهلیزکې اتومات پورته شو او تر ټک ټک وروسته د غونډ ې کوټې ته ننووت او د نورو غړو په منځ کې چې د هغو هم ښې لاسونه جګ وو، کیناست د ده نه وروسته مدیر صمد ، مدیر اکرم، مدیر جعفر ،پرې ګله چې د هغو ښې لاسونه هم پورته وو یود بل پسې کوټې ته راننوتل.

رییس د دې اکر (وضعې) په لیدو لږ سور واوښت موسکی شو او ویې ویل :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وبښی! زما په تخر کې دانه راختلې او نه شم کولای لاس تېټ کړم خیر په هر ډول لکه چې د غونډې ډیر غړي پوره دي نو غونډه رسماً پیلوم.

پروپاګند

پستکي خمټ ته ورو په غوږ کې وویل:

ته خبر یې ؟

خمټ په هېښتیا او وارختایې وپوښتل:

نه وروره څه خبره ده؟

بې و زلي او لوږه ډیره شوې ده ان هغه لنډک نه دی

-هو!

د هغه خوارکي مخ له ډیرو شوتلو د خوړولو نه پړسیدلې دی !

خمټ بیا په هېښتیا سره وپوښتل:

شوتلو یې څرنګه مخ پړسولې دی؟

پستکي په حق جانبه بڼه وویل:

ولي نه دي اوریدلي چې د غوا نس د ډیري شوتلو په خوړلو پړسیږي

ښکلا دي وي همداسي

بیزو سوی ته چې ورسره ګاونډی وه د خپل ورک شوي زوی کیسه کوله سترګې یې د اوښکو ډکي شوې او په داسي حال کې چې یې پوزه یې راکښله و ویل :

هغه زما ډیر ښایسته ماشوم و د هغه د پوزې او شونډو ښایست خو لاڅه کوی ډیر ښه پیکی یې هم د رلود هغه کټ مټ زما د مشر زوی په شان ښکلی...

سوی ته د بیزو د مشر زوی د څیرې را په یادیدو سره داسي په کړس کړس خندا ورغله چې په وچو پاڼو او وښو کې یې څو لوټکي وخوړلې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاغ چاغ

د ښاروالي په انګړ کې یوه ډله مظاهره چیان را ټول شوي وه او همدا یو شعار یې را غبرګاوه:

چاغ، چاغ

بیا به یوه ږغ کړل :چاغ

نورو به په یو ږغ غبرګول:

چاغ چاغ، چاغ چاغ

د انتصابي کمیسون رییس چې ډیر ډار شوی وو سل زړونه یو کړل او له مظاهره چیانو څخه یې وپوښتل:

ـ ولي چاغ؟

یو تن مظاهره چی چې اوقي (پوخ پټیر) ښکاریده په سا نیولي ګردود (لهجه) ځواب ورکړ:

هر ډنګر چې چاغیږي بیا یې بل ډنګر پر ځاي ټاکل کیږي !

پوخ پټیر بیا مخ مظاهرې چیانو ته واړوه او په حق جانبه بڼه یې هغوي ته وکتل اوویې ویل:

نو موږ چاغ غواړو

ټولو په یوه اواز ورسره غبرګه کړه:

چاغ چاغ، چاغ چاغ

چاغ چاغ ، چاغ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړرنه سیالۍ

د مکروریانو په اپارتمانو کې د دوو ښځو تر منځ په کوم کوچني شي لفظي شخړه پیل شوه . لا ځو شیبې نه وې تیرې شوي چې ګڼ شمیر لیدونکي دې بې ټکټه نندارې ته را غونډشول.

ته څه شي یې!

څه لرې ؟

په څه نازیږې ؟؟

خبرې کرا رکرار تودېدې، لومړۍ ښځې له لږ سوچ نه وروسته پر پوړني ملا لکه پهلوان ټنګه وتړله او په منډه خپل اپارتمان خواته ولاړه او د هغې خوا یې په داسي حال کې چې یو برقي داش یې پر اوږه راخیستي وو او خندنې وه بهر راووتله او خپلي حریفي ښځې ته یې په طعنه وویل:

او خوارکۍ ! راشه زما د دې برقي داش سره خبرې وکه!

دویمه ښځه د داش په لیدولو لکه چې برق نیولې وی هغه هم په بېړه خپل اپارتمان ته ننوتله او له ځلورم پوړ نه یې پر اوږه خپل سل کیلویې برقي داش بهر راویسته او ورسره یې وویل:

او بیچاره ته څه له ماسره خبرې کوې! زما د دې نوي برقي داش سره خبرې وکړه!

د نندارچیانو پرله پسي چکچکو لومړۍ ښځه وهڅوله چې په منډه ولاړه شي او ځان وښي ،هغې هم په پنځو ثانیو کې یوه دولس ګزه غالۍ چې دوو پهلوانانو له ځایه نشوای ښورولای له پېنځم پوړ نه پر اوږه راویستله اوپه میدان کې یې وچرخوله او مخ یې خپلي حریفي خوا ته کړ او ویې ویل:

ته کم بخته لومړۍ زما د دې دولس ګزه غالۍ سره خبرې وکړه!

دویمي ښځې خپل لستونې بډ واهه او لکه فنر ولاړه هغې هم هم هغسي یو دولس ګزه غالۍ پراوږه راویستله او ویې ویل:

ته خواره هم لومړۍ زما ددې(ماور) غالۍ سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

لومړۍ ښځې ۲٦ انچه رنګه تلویزیون د الماری سره چې څلور تنو هغه نشوای انتقالولای لکه بڼکه بهر راویست او حریفي ته یې په کنایه وویل:

او بیچاره لومړۍ زما د دې رنګه ۲٦ انچه تلویزیون سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويمي ښځې هم همداسي يو تلويزيون او يو راديو کسيټ سره بهر راووتله او ويې ويل:

ته لومړي زما د دې شل انچه رنګه تلويزيون او دوکسيټه نېشنل پانو سونيک تيپ سره خبري وکړه!

شخړه دومره توده شوه چې سړک بند شو د سينګار الماری تخت، ګاڼې، لوښي ، بستري، چرګان...ورو ورو د دويمي ښځې په تندي خولې راماتي شوې ځکه د لومړۍ ښځې سامانونه او د نندارکوونکو چکچکو لړ زياتی کوی، خصوصاً د سرو زرو يو کيلويي اميل يې روحيات بلکل خراب کړل او په نيمه ضعف حالت يې پر يوې بسترې تکيه وکړه.

لومړي ښځې چې ميدان يې وړی ګاڼه لکه يو ملي اتل د يو ميز له پاسه ودريده او د کاليو او ګاڼو په ښوولو لکه کلنګ چې ښکاره کوي پيل وکړ او د هر توکي په ښکاره کيدو سره به يې زياته کړه:

زما سره څه خبري کوې د دې!...

د نندراه چيانو چکچکو ميدان ښه تود کړی وو د دې نه وروسته يې د ميړه د بانکونو او نوي رانيول شوو جايدادونواو د دوستانو دموقفونو په لست په ويلو پيل وکړ:

په پغمان کې سل جريبه باغ!

چکچکې

زما سره څه خبري کوې راشه زما د ميړه سره چې رييس دی خبري وکړه!

دويمه ښځه چې ضعف وه د رييس په اوريدوسره يې جتکه وخوړله له ځايه را پورته شوه او ويې پوښتل:

-څومره وخت کيږي چې رييس دی؟

-يو کال کيږي.

دويمي ښځې چې لاس يې پر ملا نيولی و و کټ کټ وخندل او او ويويل:

هوو بيچاره! ږغونه يې پيل کړه ټول چوپ شوه چې څه خبره ده.

هغې ويل:

هو بيچاره! زما ميړه يوه اوونۍ کيږي چې رييس شوی دی.

سامانونو ته يې اشاره وکړه او زياته يې کړه:

دا يې د يوې اوونۍ کمايې ده يو کال وروسته راشه بيا سيالی را سره وکړه ولي لي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ ښځې د ولي لي په اوریدو ضعف وکړ او ګاونډیانو هغه خپل اپارتمان ته بوتله

د میدان پر مخ دومره کالي او سامانو نه وو چې د دیرشو ځوانانو په درو ورځو کې هم نشوای دننه کولای (خدای دې مو د ښځو د سیالۍ نه وساتي) ،

)دا دهغه رییسانو میرمني وې چې رشوت یې نه خوړی‌خدای مو له رشوت خوره ساته(

مجرد کوپون لرونکي

کله چې د رادیو څخه دا اعلان خپور شو چې مجرد کوپون لرونکو ته د (الف) احتیاطي پارچې په بدل کې د واده لګښت او که مجرد کوپون لرونکي ښځه او نارینه واده سره وکړی د (ب) احتیاطي پارچې په بدل کې د مکروریان د کور ځښتنان کیږي. د اعلان په سبا د کوپون شعبې ته د درخواست لیکولو پنډونه راورسیدل چې په کې د چا میرمن لا درکه، د چا خو لا پلار هم مجرد وو. ماچې د دیرش کلو راهیسي د مکروریان د کور درلودو ارمان د رلود او ان ورته حزبي شوي وم او د واده لګښت، سینګارول ،ګل پوشه ګاډۍ ، ساز، هوټل ،ویدویې کمر ې د نرخونو په اوریدو مې قره قلي خولۍ پر سر څلور ګوټې جګه شوه . نو ددې اعلان سره مې یوه اوږد درخواست لیک د کوپون شعبې ته وروړ خو هعو رسمي اسناد غوښتل ما هم لستو نې بډ وهل او خپلي میرمني ته مې طلاق ورکړ، هغه هم د خپل لمسي کره ولاړه.

د طلاق اسناد مې د درخواست لیک سره سنجاق او د کوپون شعبې ته مې ور وړ او په سلو واسطو مې متاهل کوپون په مجرد کوپون الیش کړ، ددې پړاو وروسته یې د نوی نامزدي د خلص سوانح فورمه راکړه، فورمه مې واخېستله او درسمي کارمندي نامزدي په لټه کې شوم د خپلي شعبې نه مې پیل وکړ، هغوی ټولو کارمندانو د نورو سره وعدې کړي وې، په ګاونډې نورو مدیریتونو ریاستونو، وزارتونو او کوڅو . لیلامي پلورونکو کې وګرځیدم داسي کارمنده مې ونه موندله، په یاد مې شوه چې زموږ د شعبي پیاده تاجبرو میره پینځوس کاله پخوا مړ شوي وو او مجرده وه نو هغې ته ورغلم او د واده وړاندیز مې ورته وکړ د بده مرغه هغې زموږ د رییس سره وعده کړي وه نو اړ شوم بیرته خپلي میرمني ته مرکه واستوم چې لومړي چیرته پیاده -ماده مقره شي او بیا واده راسره وکړي هغې چې له ما په څلویښت کاله واده او ګډ ژوند کې ښه ورځ نه وه لیدلې نو مرکه یې رده کړه او مناسبه یې وګڼله د خپل لمسي سره واوسي نه زما په ګېډه وړي کارمند سره ،ما د مکروریان د کور ،په هوټل کې واده، ویدویې کمره ،عکاسي ډیري کیسې ورته وکړې خو هغې داسي وعدې ډیري اوریدلي وې او اوس چې په رښتیا برابري شوي وې هغې نه منله ،قران او قسم هیڅ ګټه ونه کړه نهیلۍ شوم اخیر مې یوه کرایي میرمن وموندله فورمه مې ډکه کړه د کوپون شعبې ته مې ور وړه، د کوپون مدیر د فورمې په لیدو په خندا شو او یې ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ښځه زه پيژنم د سلو زياتو کارمندانو فورمې هغې ډکي کړي دي که زه وغواړم دا فورمه ردولای شم. ما ډيري نئواتي ورته وکړې او د اوړو د پارچو څخه ورته تير شوم بيا يې يو بل ډول فورمه را کړه چې هغه ډکه کړم .دا فورمه مې د ناوې دکاليو د لګښت کميسيون ته ورووړه، هغو د عکس په ليدو د وطني ټوکر بيه وليکل ،ما ډير استدلال وکړ چې ناوې والا وطني ټوکر نه خوښوي .خو هغوي اصرار کاوه چې وطني صنايع بايد تقويه شي، د غوړو د پارچې په ورکولو مې په ومنل چې بهرنی صنايع هم بايد تقويه شي.

بيا د واده د موټرد لګښت کميسيون ته ولاړم هغوي د تيلو د سپما په پار د بګۍ(ګاډۍ)لګښت راته وليکی خو د صابون د پارچو په ورکولومې د پروړولګښت سپما او د ټکسي لګښت پر ومانه.

او د موسيقي(ساز) کميسيون ته د تلو نه مخکي چا وپوهولم چې ځان ديسکو کړم کنه نو يوازي د ډول (دوهل) لګښت ليکي زه چې په دې باريکو پوهيدم ،نو د خپل لمسي پړانګي پتلون مې واغوست . ريشکي بوټونه مې په پښو، مونتانا بيک مې پر غاړه ، ژاولي په خوله، زنځير په لاس د ای يم ديسکو ډانسر په زمزمه کولو سره کميسيون ته ورغلم . هغوي زما د سپينې ږيرې او کنډولې خولې او ډسکو کاليو په حرمت کلاسيکه موسيقي د نويو ځوانانو په اواز کې راته وليکل، ډيري زاری مې ورته وکړې چې جازوبم موسيقي چې کاڼه يې هم اوري او خوند ترې اخلي راته وليکي خو هغو چې رشوت نه خوړی او ويې نه منله.

د سينګارځې د کميسيون راته وليکل زيبايې در ساده ګي است خو د بورې د پارچو په بدل کې يې وليکل زيبايې در ارايش غليظ است..

چې فورمه مې ډکيده يوازي د(الف) او (ب) احتياطي پارچې پاتي وې. ان کتابچه يې هم کوم کميسيون رانه واخيستله، دا دوي پارچې مې د فورمې سره سنجاق کړې او اړوندي شعبې ته په ډيره بېړه ور وړه او هلته يې يوه نمره راکړه او چې راوتلم نوراته يې وويل:

دوه سو کالووروسته بيايو خبر ونيسه!

ددې ټکي په اوريدو سره مې پښه د دوتر په ميز کې بنده شول او هغه وو چې له خوبه راکښيناستم د ځان سره مې وويل: دا ناممکنه ده چې دومره ژر دې د کور څښتن شم.

کابل۱۹۹۰

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوښو ضررونه

په دوتر کې ناست وم هوا توده وه بريښنا (برق) نه وه چې پکه چالانه کړ م، نو مې يوه نوې ورځپاڼه چې ښه پکه پرې وهل کيدله راواخيستله او په پکه وهلو مې پيل وکړ . د يو مطلب سريزه(د غوښو ضررونه) په ليدو مې د لومړی ځل لپاره د مطلب پوره لوستلو ته زړه خوشاله کيده او ورو ورو د زړه ضربان مې ډيريده نو د ځان سره مې وويل:

زرينه! لکه چې د غوښو د رانيولو څخه بېغمه شوې ! او د ځان سره مې حساب پيل کړ : که د مېلمنو او کور لپاره غوښې رانه نيسم نو په تنخواه مې هرومرو ګذاره کيږي په ډيره خوشالۍ مې پياده ته ږغ کړل:

جانو کاکا نورو ټولو کارمندانو ته ږغ کړه.

ټول مامورين آن د جنسي، خدماتو،او معاش کارمندان په چټکې يو د بل پسې دوتر ته راغلل د هغو په ګمان چې د سيلو ډوډۍ مې ورته راوړې ده زما پر ميز راټول شول او ما د د غوښو ضررونه تر عنوان لاندې مطلب په لوستلو پيل وکړ:

)غوښه اصلاً د انسان خواړه نه بلکې د ځناورانو خوراک دی او په نابېره توګه د بنيادمانو په خوړو کې ننوتې ده ، د هغو څيړنې له کبله چې د امريکا په ايالاتو کې تر سره شوې د غوښو خوړل د بډوډې د زهرې کيدو د ځيګر د خرابيدو سبب ګرځي، معده کمزوره وي...لنډه دا چې د انسان عمر نيموي(...

د کارمندامو څخه هر يوه د دې مطلب په هکله په نظر ويلو پيل وکړ:

مامور افضل د جنسي مامور ويل:

-ولا رښتيا! زمو ږ په کلي کې بابا خيرو يو سلو لس کاله ژوند وکړ ، ځکه چې په ژوند کې يې په غوښه باندې څکه هم نه وه کړې.

مامور عباس د ارشيف مامور داسې زياته کړه:

دا ښه ده چې تنخواه مو ډيره نه ده که نه نو اوس به په څه ناروغيو اخته نه وای.

بي بي نازو د دوتر ټايپستې چې ډيره هيجاني شوې وه په ماته ژبه وويل:

زموږ د ښې خوا ګاونډی چې تجار وو د ډيرو غوښو د خوړلو په وجه د بډوډې د ناروغې څخه يوه اوونۍ مخکې مړ ....

د املاکو مدير رجب ګل په ډيره مينه د بي بي نازو خبرې پرې کړې او ويې ويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کومه ګڼه ده ؟ باید ټول د هغې یوه یوه ګڼه د میلمنو او د کوشنیانو د مور د قناعت په خاطر د ځان سره ولرو .
ټولو مامورینو د سر په ښورولو او هو ویلو دا وړاندیز تایید کړ، دستي مو پیسې ټولې کړې او د مامور شیرین ته مو دنده ورکړه چې ژر تر ژره شل ګڼې د همدې ورځپاڼې راوړي

.مورې ترغرمې په همدې موضوع تبصرې وې. دولس بجې په یوه بهانه د دوتر نه راووتم ځو دا مهم او ارزښناکه سند ژر د الله مبارک مورته ورښکاره کړم .و سپرلۍ ګاډۍ (سرویس) ته وختم ، څنګ ته مې یو چاغ سړي چې یوه یوه نیمه کیلو غوښه یې په همدې ګڼه کې نغښتې وه ناست وو ، زړه مې را ته ویل چې دا مطب په لوړ اواز په سرویس کې ولولم او ټول سرویس دِ غوښو په ضرر وپوهوم، ولې جرات مې ونشو کړای، نوهغه و چې مخ مې د څنګ ناست چاغ سړي ته واړوی او په فیلوسوفانه لهجه په داسې حال کې چې ورځپاڼه مې ورښکاره کوله ویل:

دا مطلب مو لوستی دی؟ دلته یې لیکلي دي چې غوښه اصلاً د څناوروخوراک دی..

د څنګ سړي یو وار راته سور او شین شو اوپه لوړ اواز یې په داسې حال کې چې په بریتو یې لاس تیراوه را باندې چیغه کړه:

غوښه د زمریانو خوراک دی نه د ګیدړانو! ته دي قواره ګوره ، مخ یې نورو سپرلیو ته ورواړاوه او ویې ویل: چې وس یې په غوښو اخېستلو نه رسیږي بیا یې خبرې ګوره

د څناورانو خوراک! په داسې حال کې چې مخ یې بیا ما ته راواړاوه:

څناور خو ته یې چې غوښې نه شوای رانیولای زه چې ډیر توهین شوی وم ببله دې چې سوچ وکړم شخړه مې ورسره پیل کړه:

غوښه د زمریانو خوراک دی !

-نه دی !

-دی !

-نه دی

-دی

د سرویس سپرلیو د هغه پلوي کوله . سرویس لا یو تمځۍ نه وتلی چې چاغ سړی له ځایه پورته او په غوسه یې وویل:

دا لومړی ځل دی چې وه سرویس ته پورته کیږم نه پوهیدم چې دلته داسې احمقانو سره مخامخ کیږم له سرویس نه کوز شو او یو ټکسي ته وخوت.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې له ډېرې غوسې پړسېدلی وو چې ولې نورو سپرلیو د چاغ سړي پلوي کوله نو د همدې مطلب د پوهېدلو په پار مې د شا څوکۍ یو ځوان ته ورځپاڼه ورښکاره کړه ، هغه هم زما خبرې تایید کړې ما په غوسې ځینې وپوښتل:

نو ولې مو د هغه چاغ سړي خبرې تایید ولې؟

هغه راته وویل: د هغه خبره درسته وه ځکه غوښه د زمریانو خوراک ده زه په خپله تیروتنې پوه شوم ځکه چې زمری خو انسان نه بلکې ځناور دی، د کړکۍ نه مې بهر وکتل چې ګوندې چاغ سړی ووینم او ورته ووایم : بلې بلې غوښه د زمري خوراک دی خو زمری انسان نه دی . خو هغه نه وو.

کور ته د رسیدو سره سم مې د الله مبارک د مور نه وپوښتل:

څه دی پاخه کړي دي؟

ښځې مې په ډېره خوشالۍ راته وویل:

دا چې زموږ د ګاونډې د میرمنې لیور په ښاروالۍ کې پیاده دی نن یې پر موږ باندې د زړه سوی په خاطر د ښاروالې په بیه غوښه راوړې او ما دهغې نه ښه ښوروا پخه کړې ده، ما په داسې حال کې چې ورځپاڼه مې و رښکاره کوله ورته وویل:

غوښه مضره ده د خدای دپاره غوښه مه خورئ غوښه بډوډې زهري کوي ِغوښه.....

د غوښې داسې بد ویل مې و رته پیل کړه تا به ویل چې د پلار پلار دښمنې مې ورسره ده، نه پوهیږم چې ولې زموږ خبرې دومره کښته پورته شوې چې میرمن مې په غوسه راته وویل:

موږ یې خورو که ته یې نه خورئ تا ته به بل کوم شی تیار کړم . او هغه وچې له چایو سره یې وچه ډوډۍ راته کېښوده او دوی په مزه مزه ښوروا نوش جان کړه.

په زړه مې یوخدای خبروو . طاقت مې ونه شو کړای او په لوړ اواز مې وویل:

غوښه د ځناورانو خوراک دی بډوډی..معده....ځیګر...

میرمنې مې په غوسه راته وویل

-نور خلک یې ولې خوری؟

-تاسو نادانان یاست د امریکې پوهانو څېړنه کړې ده....

خو میرمنې مې ورځپاڼه لیرې ګذار کړه او په غوسه د پلار کره ولاړه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا کله چې د خسر کره ورغلم ، خواښې مې خپله لور پوه کړې وه هيڅ يې راته ونه ويل. چې ډوډۍ راغله نو خواښې مې د قورمې قاب زما له مخې نه چې بوی يې زما پزه تخنوله ليرې کړ او پر ځای يې د پوډرې هګيو خاګينه راته کېښودله. اوس چې هر چيرې که واده وی يا ميلمستيا نو ما ته د غوښې پر ځای سور کړې پټاټې چې چپس يې بولي يا دال او يا پوډرې هګۍ مخې ته ږدي او ورسره دا خبره هم کوي چې ما ته ډېر زور راکوي

د زرين جان! غوښه نه خوري حساسيت ورسره لري.

مشابه نومونه

زموږ د تاريخ ښوونکی يوه ځانګړتيا دا ده چې نومونه به يې د يو بل سره غلطول هر وخت چې ټولګي ته راغی نو نسيم ته به يې عبداله ، عبداله ته خليل ، خليل ته قمبر وايه

يوه ورځ چې ټولګي ته راغلي نو غلام ته يې وويل :نورالله ته د پرون لوست تکرار کړه.

او خپله په قدم وهلو شو ټول چوپ وو ښوونکی په غوسه شو او بيا يې تکرار کړل:

نورالله دې لوست تکرار کړی بيا راغی غلام ته يې ګوته ونيوله

نورالله ولې ځواب نه راکوې !

-صيب زه غلام يم! ښوونکي لږ جټکه وخوړله او ويې ويل :

مقصد مې غلام وو!

موږ نه پوهيدو چې احمد شاه بابا ، بابر ووکه تيمور شاه و که وزير اکبر خان....

دومره پوهيدو چې پانې پت فتح شوی ولي دا چې چا فتح کړی غلام سخي ، نورالله که قسيم نه پوهيدو ددې جنجال د ختميدو په خاطر ښوونکي موږ ته کورنی کار راکړ چې هر يو دې خپل نوم پر يو ټوکر وګنډي. موږ ټولو دا کار وکړ، خوبيا هم چا چا نوم په ټېر نه ټومبی هغه به له پوښتنې څخه خلاص وو غبی شاګردانو به د جامو د پريولولو په پلمه نوم پر ټتر نه ټومبی.

موږ په تاريخ کې په نيټو پوهيدو خو د پاچاهانو په نومونو نه پوهيدو،

پوهيدو چې يو پاچا ۲۴ زامن درلوده اوپايتخت يې کابل ته وليږدوی خو نه پوهيدو دا احمدشاه وو تيمور شاه که زمانشاه و...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور نو موږ په يو بل نومونه کيښوول چې ښوونکی ته اسان شی .:تپين،ژړ،لېونی،کچل،پک،

يوه ورځ زموږ ټولګي ته دوه نوي شاګردان را وپيژندل شول چې په حقيقت کې په دغه ګڼو نومونو کې دوه نور هم زيات شول چې ټولګي ته راغلل نو د تاريخ ښوونکي ترې وپوښتل

هلک ستا نوم څه دي:

جبار

بيايې د دويم شاګرد نه وپوښتل هلکه ستا نوم؟

موږ ناري کړل:

بيزوګۍ

ښوونکی په غوسه شو او ويې ويل:

بلا مو وواهه په دې مشابه نومو څه خپلوان خو نه ياست.

ځانګړې مصاحبه

خبر يال (خبرلوڅ) د يوې ډلې سندر غاړو سره د مرکې په ترڅ کې يې لومړي د بلبل څخه وپوښتل:

ستاو په زمزمه کې څه راز پروت دی چې شتمن او خوار ټول ستا ليوال دي؟

بلبل په ډير پراخ تندي ځواب ورکړ،

زړه لري ټول که خان وي که خوار

بيا خبريال د کينري نه پوښتل:

ستا د يوازيتوب د زمزمې مطلع څه ده؟

واړه عاشقان دي ځوک چې و ږي په نس په دې جهان دي

نو همدا علت دی چې د دې زمانې عاشقان ستا د ږغ سره مينه لري

خبريال بيا مخ زرکې ته کړ او ځيني يې وپوښتل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو چې کله په لرګینه قفس او کله د جنګ په میدان کې یاست د سندورو مطلع مو څه ده؟

زرکي لکه چې زړه یې د چا نه کوټل شوی وي په یوه سا وویل : ازادي ازادي ازادي

خبریال د کرک نه وپوښتل:

ستا په بړغ کې څه مطلب نغښتی دی ؟

کرک یو سوړ اسویلی وکیښ او ویې ویل:

میاو، میاو، میاو(پیشو) زه کرک دلته یم ځکه د ډیر لاس مروړلو څخه د پیشو خوړل شرافتمندانه ګڼم.

خبریال بیا د چونګښې څخه وپوښتل:

ستاد زمزمې مطلع څه ده؟

هغې ویل: قناعت قناعت

خو د هیچا نه خوښیږم له همدې کبله نژدې دی چې له اتحادې نه مې وباسي.

خبریال له خره نه چې تراوسه یې په سندرو کې ډیري ویاړنې تر لاسه کړی، څو دیپلومونه او جایزې یې اخیستي او په څو ملي او بین المللي فیستوالو کې یې هم برخه اخیستي ده وپوښتل:

محترمه ستاسو اواز چې موډ روز او د جاز موسیقي د ټون سره برابر دی آیا پوښتلای شم چې د اهنګ مطلع مو څه ده؟

خره خپله غاړه تازه کړه او په لوړ ټوخي لرونکي بړغ یې وویل:

زه چې هر وخت واورم چې کوم کانګور، جایزه یا بورس دی نو په بېړه اتحادې ته ځان رسوم خوله اسمان ته نیسم او په هر څه توان چې لرم نارې واهم :

ای واسطې را رسیږه، رارسیږه

د واسطې له رارسیدو نه مخکې چې یې نه لرم زما د لوړ اواز په احترام چې څوک فکر ونه کړي چا وهلی یم هغه ما ته راکوي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رییس غروب

د اداري مجلس د پیل څخه مخکې عمومي او واړه مدیران په لوی دهلیز کې داسي سره را ټول شوي وو لکه مچان چې په خوږه ګوړه را تاووي په خبرو لګیاوو

د خدماتو مدیر جلندر خان لاس پر دیوال تیر کړ او ویې ویل:

پوره وهنه شوي ده ګوری لاس سپیره کوي

د ساتنې او څارنې مدیر صدیق خان پرته له دې چې خبره جوړه کړی په ناجوړه کلماتو د خدماتو مدیر جلندر خان ته په پسخند وویل:

کانټین، دومره لوی کانټین څوک په دوه سوه په کرایه ورکوي د یوې کڅوړې شرینک بیه ده.

د هریوه له خیرې مالومیده چې غوښتل یې د خپلې پاکې د اثبات لپاره اسناد ولري نو یو بل ته یې په شکمنو سترګو کتل.

دا شوي هغه شوي خبرې کرار کرار تودې شوې د یو بل خطاب سرحد ته ورسیدې او ټول په کې را ګیر شول.

په دې وخت کې جناب رییس صیب تشریف راوړ او ټول مدیران لکه د شاتو مچی ورپسې د رییس دوتر ته ننوتل او رییس په خپل ځانګړ میز تر شا کیناست او غونډه پیل شوه:

لومړی اجندا د موسسې د شاو خوا ځمکې د اجارې په هکله وه چې د ساتنې او څارنې مدیر پورې یې اړه لرله د ارشیف او خدماتو مدیرانو ګډ سنګر نیولی وو غوښتل یې هغه برملا کړي نو د ارشیف مدیر د شف شف نه تیر شو او په پسخند سره یې وویل:

د مدیر صیب خولی بیا په غوړو کې شوه تاسو یې دا په سپینه ږیرې ډسکو جامپر چې په لیکل شوی دی (ای لف یو) وګوري، پوهیږې! د چا نه یې اخیستي دي؟ وګوری وګوری!

ټول مدیران د ساتنې او څارنې په مدیر داسې په غوسه وو ته به ویل د دوی برخه یې خوړلې ده نو د ارشیف د مدیر په خبرو یې زړونه تش شول او ټول مجلس په خندا شو.

د ساتنې او څارنې د مدیر ژبه په خوله کې وچه شوه. د املاکو مدیر جمرود چې د ساتنې او څارنې د مدیرحریف وو داسې وویل:

محترم صدیق خان! وایه، هغه تلویزویون دې به یاد دی؟

د موسیسې د معاون نوراجان لخوا د میز د سر زنګ ته ګوته ور وړه او و رسره یې وویل :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-مستند، مستند

د محاسبې مدير هم د دې لپاره چې ځان پاک وښيي د ساتنې او څارنې مدير ته وويل:

هغه سليپر بوټ دي څه کړی وايي ديرش زره يې بيه وه !؟

د ساتنې او څارنې د مدير په تندي خولې لکه مرغلري ديخوا هاخوا لغړيدې حريفانو راګير کړی وو نه پوهيده کوم مستند شی د غونډې حاضرينو ته وړاندي کړي ديخوا هاخوا ټول حريفان يې تر نظر تير کړل خو د خدماتو د مدير چپليو يې سترګې وبرېښېدې، نو د واره يې د هغه په پښو و رټوپ کړل او په دواړو لاسو يې هغه د ميز سره ته را پورته کړې او په خندا خندا يې وويل:

وګورۍ دا يې مستند (وواېم چې له چا نه يې اخيستي دي) د خدماتو مدير په څوکۍ کې لويدلی وو او پښې يې پر ميز پورته وې ژېړ ژېړ يې د غونډې غړو ته کتل او د غونډې د غړو سره يې په وقفه يې توګه خندل.

د کارمندانومدير هڅه کوله خپل کميس په کرتی کې ټټ کړي د محاسبې مديرخپل ديپلومات د ميز لاندي ورو ورو په پښه تيله کاوه د سوانح مدير خپل کمر بند سست کړ چې پايڅې يې نوی کلوشې پټې کړې رييس هم ورو په خپل دسرو زرو ګوټې ښی لاس کيښو خو د رادو ساعت ښوبيني يې سترګې وتخنولې نو ورو يې کيڼ لاس تر ميز تر شا کړ د دريشي انګريزي ټوکر يې هم ورته مشکوک ښکاره شو نو کرار کرار يې د ميز تر شا غروب پيل کړ تر ستوني تر ميز تر شا پټ شو چې قره قلۍ خولۍ ته يې پام شونو غروب يې تکميل شو. ا جندا لا نه وه تمامه شوې چې رييس صيب د ميز له شا نه زنګ ته ګوته وروړه او د ميز له شا نه يې ږغ پورته شو:

بلا مو وواهه د خندا مړ کړم. غونډه ختمه شوه

پور اخيستل

ميرک چې په عمر کې يې اخيستل شوی پور بيرته نه وو ورکړی په پلمو ،بهانو به يې پور واخيست خو ورکول يې په قسمونو ، تاويزو، او ټوټکو هم نه تر سره کيدل اوس هغه ټولو پيژانده چې د چا پور نه ورکوي . يو تن کليوال چې ښار ته نوی راغلی و و خپله چرګه يې ميرک ته په پور ورکړه دواړه خوشاله ښکاريده ځکه ميرک کليوال نه پيژاندی او کليوال ميرک.

کليوال يوازي غوښتل د ميرک کور ووينې او هغه يې هم وليد او يوه شپه يې ورسره ه تيره کړه او په سبا کلي ته ولاړ

ميرک ډير خوشاله وو دوه ورځې وروسته کليوال د دوه نور کليوالو سره چې د کيمياوي سرې اخيستلو لپاره ښار ته راغلي وو ورکړه ميلمانه شول او ضمناً يې د خپلې چرګې د روغتِيا خبرېې هم واخيست يوه اوونۍ وروسته بيا کليوال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره د میرمني او پنځه ماشومانو د تذکرې د اخېستلو لپاره ښاره ته راغلل او شپه یې د خپل بلدي اشنا کره ورسول او د خپلې چرګې د احوال نه یې هم خبر واخیست او ماشومانو یې هم هغه پردیسه له نژدې ولیدله. درې و رځې وروسته کلیوال خپل د ګاونډي ناروغه میرمن اود ماشومانو سره د میرک کره میلمانه شول او هم یې د چرګې خبر واخېست او دید او باز دید یې ور سره وکړ. میرک سهار د چایو پر ځای په پتنوس کې د چرګې بیه مخې ته ورته کېښوده کلیوال پیسې جیب ته کړې او ولاړ. میرک شکر وکړ چې له دې جنجاله خلاص شو په دویمه ورځ کلیوال د سودا پسې ښار ته راغی نو د چرګې د ا حوال په خاطر د میرک کورته هم ورغی، میرک په مشکوک ډول ترې وپوښتل:

اخیر پور خو مې درکړی بیا د څه له پاره راغلی یې ؟

کلیوال په ډېره ساده ګي وویل:

د چرګې پوښتنې ته راغلی یم. رښتیا!

څنګه ده، هګۍ اچوي ،کړت کړت کوی کلي یې نه یادیږي ؟ که ستا خوښه وي څو شپې به یې کلي ته بوځم او د یو سوړ اسویلي وروسته یې وویل:

اي زما پردیسې خواري چرګې! چې زه دی خبر وانه خلم څوک به ستا خبر واخلي

میرک پوه شو چې کلیوال هیڅ کله دا پر دیسه بې پوښتنې نه پرېږدي نو هغه و چې مهاجر شو.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library